

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В. Н. КАРАЗІНА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Кафедра східних мов та міжкультурної
комунікації

Рекомендовано до захисту

Протокол засідання кафедри № _____

від «_____» _____ 2024 р.

Завідувач кафедри _____

(прізвище та ініціали)

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

ОСОБЛИВОСТІ УНІФІКАЦІЇ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ ТА СПРОЩЕННЯ
ІЄРОГЛІФІВ У XX СТОЛІТТІ

Виконавець:

студентка: ІІ курсу магістратури, групи

КМП-61

Стасилович Єлизавета Сергіївна

Керівник роботи:

Доцент кафедри східних мов та міжкультурної
комунікації, кандидат педагогічних наук

ХОТЧЕНКО Ірина Анатоліївна

Підсумкова оцінка:

за національною шкалою:

кількість балів: _____

Підпис керівника

Кваліфікаційну магістерську роботу захищено на засіданні Екзаменаційної комісії

Протокол № _____ від «_____» _____ 2024 р.

Голова Екзаменаційної комісії _____ (підпис) (прізвище та
ініціали)

Харків – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ІСТОРИЧНИЙ КОНТЕКСТ ТА ПЕРЕДУМОВИ УНІФІКАЦІЇ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ.....	7
1.1. Розвиток китайської мови з XVII до н.е. до XX століття.....	7
1.2. Поняття уніфікації мови, основні принципи, цілі та фактори уніфікації	13
1.3. Запровадження “путунхуа” як мовного стандарту в Китаї.....	17
1.4. Аналіз сучасних досліджень присвячених уніфікації китайської мови та спрощення ієрогліфів.....	25
Висновки за розділом 1.....	30
РОЗДІЛ 2. З ПРАКТИКИ СПРОЩЕННЯ ІЄРОГЛІФІВ У XX СТОЛІТТІ...33	33
2.1. Використання спрощених ієрогліфів в освіті Китаю.....	43
2.2. Використання спрощених ієрогліфів у засобах масової інформації.....	47
2.3. Використання спрощених ієрогліфів у бізнесі та міжнародних відносинах.....	51
Висновки за розділом 2.....	54
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	56
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	59

ВСТУП

Актуальність дослідження

Уніфікація китайської мови та спрощення ієрогліфів у XX столітті є важливим і складним процесом, який вплинув не тільки на мовну систему, але й на соціокультурний розвиток Китаю. В умовах стрімкої модернізації та зростаючих глобальних зв'язків, упорядкування мовних норм є критичним для забезпечення ефективної комунікації, розвитку освіти та торгівлі як всередині Китаю, так і між іншими країнами.

Спрощення ієрогліфів, яке є частиною цього процесу, полегшило процес вивчення китайської мови як носіям, так і іноземцям. Таким чином, це сприяло поширенню писемності серед широких верств населення. Окрім цього, китайська мова стала доступнішою для представників інших країн, що сприяло розвитку міжнародних відносин, бізнесу та культурному обміну. Дослідження на цю тему не є вичерпними, їхні аспекти, зокрема процес впровадження мовного стандарту “путунхуа” та порівняння спрощених та традиційних ієрогліфів можна поглиблювати.

Об'єкт дослідження

Об'єктом даного дослідження є уніфікація китайської мови, а саме введення мовного стандарту “путунхуа” та спрощення китайських ієрогліфів у XX столітті.

Предмет дослідження

Предметом дослідження є вивчення процесів впровадження “путунхуа”, а також аналіз традиційних і спрощених ієрогліфів, що використовуються у сферах освіти, ЗМІ, бізнесу та міжнародних відносин.

Мета дослідження

Метою даної роботи є дослідження передумов, процесу і способів спрощення ієрогліфів у XX столітті.

Завдання дослідження

1. Дослідити історичні передумови уніфікації китайської мови.
2. Вивчити поняття “уніфікації” та розглянути процес введення мовного стандарту “путунхуа”.
3. Проаналізувати наявні дослідження на тему уніфікації та спрощення ієрогліфів.
4. Порівняти традиційні та спрощені ієрогліфи у сферах освіти, ЗМІ, бізнесу та міжнародних відносин.

Матеріал дослідження

Матеріалом для аналізу стали праці американських та китайських науковців у галузі лінгвістики, історії та освітньої політики, а також сучасні статті, присвячені використанню спрощених ієрогліфів у різних сферах.

Методи дослідження

У роботі використано низку методів:

1. Порівняльний аналіз. Порівняння традиційних і спрощених ієрогліфів для вивчення змін у складності письма та його доступності для населення.
2. Метод контент-аналізу. Аналіз джерел, які регламентували уніфікацію та спрощення ієрогліфів.
3. Соціолінгвістичний метод. Дослідження впливу впровадження “путунхуа” на різні аспекти життя китайського суспільства.
4. Описовий метод. Опис змін у формі та структурі спрощених ієрогліфів, порівняння їх з традиційними ієрогліфами для ілюстрації процесу спрощення.
5. Хронологічний метод. Опис подій та передумов уніфікації мови в Китаї в хронологічному порядку для розуміння багатогранності цього процесу та взаємозв'язку всіх чинників.

Наукова новизна дослідження

Наукова новизна полягає в порівнянні традиційних та спрощених ієрогліфів у сферах освіти, ЗМІ, бізнесу та міжнародних відносин, що може

бути використано для подальших досліджень на теми комп'ютеризації китайської мови, способів та підходів до спрощення ієрогліфічної писемності, аналізу позитивного і негативного впливу спрощення ієрогліфів на мову та суспільство.

Практичне значення отриманих результатів

Отримані результати дослідження мають широке практичне застосування в освітній, науковій, культурній та міжнародній сферах.

1. Викладання курсу з історії китайської мови або культурології.

Такий курс допоможе студентам краще зрозуміти, як і чому відбувалися уніфікація та спрощення ієрогліфів в Китаї. Матеріали роботи також можуть бути використані для викладання лінгвістики та порівняльного мовознавства в університеті і будуть корисними не лише для студентів факультету іноземних мов, але і для студентів факультету міжнародних відносин та історичного факультету .

2. Розробка нових підходів до вивчення китайської мови.

Порівняння традиційних та спрощених ієрогліфів охоплює історичні та культурні аспекти розвитку китайської мови і може спростити її вивчення. Це може використовуватися для неформальної освіти (онлайн-курси або мовні школи), де студенти очікують більш гнучкий та креативний підхід до вивчення мови.

3. Створення навчальних матеріалів для шкіл.

Результати дослідження можуть знадобитися в розробці навчальних матеріалів для шкіл, які вивчають історію та розвиток китайської мови, або для класних годин/уроків всесвітньої історії у загальноосвітніх школах України.

4. Підготовка фахівців для дипломатичної роботи або роботи у міжнародному бізнесі.

Знання про причини та процеси уніфікації в Китаї краще підготують спеціалістів до взаємодії з китайцями у сфері дипломатії або бізнесу.

5. Подальші дослідження в галузі лінгвістики.

На зараз Україна проходить багато мовних змін, російськомовні українці все частіше використовують українську мову. Дослідження уніфікації в Китаї та її наслідків може бути корисним для порівняльного аналізу мовних реформ в Україні та їхньої оптимізації.

Апробація результатів дослідження

Результати дослідження було подано у вигляді тез для представлення на конференції Дев'ятій всеукраїнській дистанційній науково-методичній конференції з міжнародною участю “Питання сходознавства в Україні”.

Структура кваліфікаційної магістерської роботи.

Робота складається з двох основних розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи – 61 сторінка, з яких 56 сторінок основного тексту. Список джерел містить 30 найменувань, з них 24 іноземною мовою.

РОЗДІЛ 1. ІСТОРИЧНИЙ КОНТЕКСТ ТА ПЕРЕДУМОВИ УНІФІКАЦІЇ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ

З метою глибшого розуміння процесу розвитку китайської мови та писемності до XX століття, в даному розділі використано хронологічний та порівняльний методи дослідження. Такі підходи дозволяють простежити поступову еволюцію китайської писемності та зіставити відмінності між різними етапами розвитку писемності для аналізу впливу соціально-політичних та культурних змін на мову.

Особлива увага приділяється історичному контексту та аналізу робіт відомих науковців, що досліджували процеси трансформації китайської мови та писемності. Зокрема, залучено дослідження відомих фахівців у галузі китайської лінгвістики та історії писемності, таких як Дж. Норман, Віктор мейр, Чжоу Югуан. Основна мета полягає в тому, щоб показати, як еволюція письма та стандартизація писемності сприяли підготовці підґрунтя для масштабних реформ XX століття.

1.1. Розвиток китайської мови з XVII до н.е. до XX століття

Китайська мова є однією з найдавніших і найпопулярніших мов світу. Кількість носіїв сягає понад 1,3 млрд [12, с. 703-715]. Розвиток китайської простежується вченими протягом декількох тисячоліть, коли мова постійно еволюціонувала під впливом соціальних, політичних і культурних змін на території Китаю. Дослідники, як-от Леон Вігер. у своїй роботі “Chinese Characters: Their Origin, Etymology, History, Classification and Signification : a Thorough Study from Chinese Documents”, [4, с. 37-46; 8; 21, с. 45-67] зазначають, що витоки китайської писемності сягають епохи Шан (XVII–XI ст. до н.е.), коли почали використовуватися перші зразки ієрогліфічного письма, так звані “цзягувень” (𠂇 𠂇) або надписи на ворожильних кістках .

Рис 1. 1. “Цзягувень” (卜辞) - надписи на ворожильних кістках

У період від епохи Шан (XVII–XI ст. до н.е.) і до династії Чжоу (XI–III ст. до н.е.) китайська мова зазнала значних змін, що призвело до формування архаїчної писемності. Початок цього розвитку описує західний дослідник Норман Джеррі у праці “Chinese” (1988) [15, с. 34-42], який наголошує, що на ранньому етапі структура китайської мови була відносно простою, проте з часом і розвитком суспільства набула все більш ускладненої форми. Поступово виникли форми письма, як-от “цзіньвень” (金文) — надписи на бронзових виробах, які використовувались для фіксації важливих історичних і ритуальних подій.

Рис 1.2. “Цзіньвень” (金文) - надписи на бронзових виробах

Одними з ключових етапів у еволюції китайської мови стали стилі “велика друкарська печатка” (“дачжуань” 大篆) і “мала друкарська печатка” (“сяочжуань” 小篆), розвиток яких припав на період династії Цін (221–206 рр. до н.е.).

“Велика друкарська печатка” або “дачжуань” увібрала в себе впливи ранніх етапів розвитку ієрогліфів, зокрема “цзіньвень” (金文). Стилю була притаманна складна структура, з великою кількістю деталей і написів, що виконувалися чіткими та симетричними лініями. Велика друкарська печатка використовувалася в основному на офіційних документах, написах на камені та бронзі, що збереглися до наших днів як важливі історичні артефакти.

Для імперії Цін цей стиль символізував престиж і авторитет, і використовувався для важливих державних та ритуальних написів, закарбовуючи значення та події, що мали вплив на тогочасне суспільство. Однак, через складність символів, писемність дачжуань була складною для навчання, що в подальшому стимулювало розвиток більш простих стилів.

Після об’єднання Китаю імператором Цін Ши Хуан-Ді (221 р. до н.е.), всі адміністративні одиниці були під єдиним політичним управлінням, а тому постала потреба у стандартизації письма для них. Щоб уніфікувати діловодство і полегшити комунікацію між різними регіонами, Чен Цян, імператорський радник і відомий каліграф, створив новий стиль письма – “малу друкарську печатку”.

Це була спрощена версія дачжуань, що зберігала загальний вигляд ієрогліфів, але представляла стандартизовані та симетричні форми. У сяочжуань було зменшено кількість рисок та зроблено чіткіше розділення між елементами символів, що полегшило процес їх написання і запам’ятовування. Цей стиль став першим значним кроком у стандартизації китайської писемності. В результаті, введення сяочжуань дозволило імперії створити централізовану систему, де всі адміністративні записи велися за однаковими правилами, та посилити єдність країни, об’єднуючи населення з різними діалектами.

Протягом правління династій Хань (206 р. до н.е. – 220 р. н.е.) та Тан (618–907 рр. н.е.) китайська почала набувати форми класичної мови (“веньянь”

文言), яка в подальшому стала літературною, та використовувалася у діловодстві та для навчання. З появою веньянь писемність та усне мовлення розмежовувалися, оскільки розмовна мова значно відрізнялася від офіційної письмової. “Веньянь” не передавав пряму мову людей того часу, а радше служив абстрактною, формальною мовою, яка була зрозуміла виключно представникам еліти та освіченим колам [1, с. 84-97].

Після династії Тан та з початком періоду Сун (960–1279 рр. н.е.) розмовна мова почала активно розвиватися. Поступово ці зміни прослідковуються в художній літературі та народній драмі, де використовувались розмовні форми мови.

Після династії Сун (960–1279 рр. н.е.) китайська мова продовжувала розвиватися, набуваючи нових рис і змінюючись у різних культурних, політичних і соціальних контекстах. Періоди династій Юань (1271–1368 рр.), Мін (1368–1644 рр.) і Цін (1644–1912 рр.) характеризуються посиленням поділу між розмовною мовою і класичним письмовим стилем “веньянь”, який і тоді залишався стандартом для офіційних документів і літературних текстів [1, с. 107-120]. Ось кілька прикладів:

“Роман трьох держав навпаки” (三国演义). Написаний в XIV столітті, роман спирається на народні легенди про період Трьох царств. Його мова значно відрізняється від класичного “веньянь”, містить більше розмовних конструкцій і стилістичних елементів, близьких до фольклору. Це дозволило твору стати популярним серед широких верств населення, особливо завдяки своїй доступності та зрозумілості.

“Подорож на Захід” (西游记) - це роман XVI століття, в якому автор У Чен-ен гармонійно поєднав розмовну мову і фольклорні елементи, досягаючи особливого стилістичного ефекту. У творі фольклорний наратив високим стилем літературної мови. Так, ця робота не лише розважала читачів, але і наблизила літературу до простого народу.

Під час правління династії Юань мова зазнала певного впливу з боку монгольської та інших мов Центральної Азії. Це стосувалося лексики в адміністративних і військових сферах, де запозичені слова стали частиною китайського словникового складу [1, с. 76-78].

Після вигнання монголів і встановлення династії Мін, китайська культура повернулася до свого історичного коріння.

Проте розмовна мова продовжувала свій активний розвиток: династія Мін була свідком розширення діалектної розмаїтості, оскільки географічне і культурне розмаїття держави спонукало до формування місцевих форм мови, які часом суттєво відрізнялися від північного діалекту [1, с. 134-141].

Правління маньчжурської династії Цін стало переломним моментом у розвитку китайської через ряд реформ, що мали безпосередній вплив на мовні процеси.

Література на розмовній мові “байхуа” (白话) стала поширеним явищем у період династії Мін, що сприяло її розвитку і популяризації. На відміну від класичного стилю веньянь, “байхуа” була наближена до живої мови, що робило її зрозумілою для широкої аудиторії. Така жива розмовна мова, отримала підтримку серед освічених прошарків населення.

Мінська адміністрація намагалася поширити північний діалект, який вважався основою для офіційної мови, однак значна територія та регіональні відмінності призвели до появи діалектних варіантів. Найбільше діалектне розмаїття було на півдні країни, де місцеві діалекти істотно відрізнялися від північної норми. Особливо це було помітно у великих культурних центрах, таких як Сучжоу, Ханчжоу і Нанкін, де розмовна мова мала і досі має свої особливості.

Конфуціанство та класична освіта також продовжували відігравати велику роль у суспільстві Мінської династії. Навчання велося на класичній китайській мові, що зберігало високий статус веньянь в освітніх і офіційних установах.

Однак конфуціанські тексти стали частіше інтерпретуватися мовою “байхуа”, що дозволяло більшій кількості людей отримувати доступ до класичної літератури. У цей період зростає кількість праць, у яких конфуціанські ідеї тлумачилися мовою “байхуа”.

Поєднання літературних, драматичних і конфуціанських традицій з розмовною мовою стало важливим етапом у підготовці до уніфікації та модернізації китайської мови, що відбудеться в наступні століття.

Наприкінці династії Цін Китай стикається із зовнішніми загрозами і внутрішньою кризою, що призвело до реформаторських рухів і, як наслідок, до спроб уніфікації мови. Офіційна мова в цей час була дуже далекою від реальної розмовної мови, якою користувалися люди. Це призвело до значного розриву між писемною і розмовною китайською, що особливо проявлялося в низькій грамотності населення.

Варто також згадати про контакт із Заходом, що сприяв популяризації ідей про доступність освіти, що підштовхнуло інтелектуалів до думок про необхідність спрощення мови. Це стало передумовою до створення нового стандарту на базі розмовної мови “байхуа”, яка вже активно використовувалася в літературі та драмі.

Як наслідок, потреба в інструменті для національного об’єднання, спрощення адміністративного управління та підняття рівня освіти посилили необхідність уніфікації китайської мови та спрощення ієрогліфів.

Аналіз внеску кожної династії до передумов уніфікації та необхідність подальшого спрощення ієрогліфів свідчить, що за часів династій Цін та Хан відбулося формування класичної китайської писемності та закріплення ієрогліфічної системи письма. Було створено стандартизовані правила написання ієрогліфів, відомі як “лішу” (隸書). Вони допомогли створити основу правил та способів написання ієрогліфів, на якій пізніше стали можливими стандартизація і спрощення ієрогліфів.

За часів династії Тан класична китайська мова “веньянь” досягла високого рівня розвитку, ставши мовою літератури, політики й освіти. Варто зазначити, що вона було досить складною, а тому сприяла зростанню потреби у доступній мові для освіти. В майбутньому це стимулювало реформаторів до спрощення письма та популяризації простішої літературної мови.

Під час династії Юань вплив монгольської мови привніс багато нових термінів у китайську. Це показало, що тогочасна ієрогліфічна система письма має обмеження для вираження нових термінів, запозичених з монгольської мови, і підкреслило важливість упровадження простішого письма.

За часів династії Мін влада намагалася поширити північний діалект як основу офіційної мови, але розмаїття діалектів у країні ускладнювало цей процес. Це стало першою спробою уніфікації та основою для впровадження мовного стандарту у XX столітті. Цей факт свідчить, що навіть у стародавні часи вже відчувалася нагальна потреба привести мову до єдиного стандарту і таким чином було покладено початок уніфікації [1, с. 134-138]

Реформаторські рухи наприкінці династії Цін стимулювали інтелігенцію до пошуків мовної єдності та спрощення писемності. Збільшився інтерес до стандартизації на базі “байхуа”, оскільки класична “веньянь” була складною та недоступною для більшості населення. Це стало ще однією вагомою причиною для подальшого спрощення ієрогліфів.

1.2. Поняття уніфікації мови, основні принципи, цілі та фактори уніфікації

Уніфікація (від. лат. unus — один, лат. facio — роблю; об'єднання) — приведення до одноманітності, до єдиної форми або системи. Уніфікація — найпоширеніший метод стандартизації [2, с. 515]. Поняття уніфікації мови означає процес створення спільного мовного стандарту, який здатен забезпечити ефективну комунікацію в рамках великої спільноти, країни або

кількох культурних регіонів. Якщо розглядати китайську мову, то уніфікація охоплює стандартизацію як письмової, так і усної форм. Даний процес був необхідний для подолання значної мовної та діалектної розбіжності в різних регіонах країни та для формування єдиного національного культурного простору.

Основні принципами уніфікації китайської мови були:

1. Принцип простоти та зручності.

Потреба в спрощенні ієрогліфічного письма була однією з ключових у процесі уніфікації. Традиційні ієрогліфи часто були складними для письма й запам'ятовування, що обмежувало поширення грамотності серед населення. Принцип простоти полягав у зменшенні кількості рисок у символах та виключенні найскладніших елементів, що дозволило значно полегшити процес навчання грамоти. Наприклад, новостворений спрощений ієрогліф для слова “дракон” (龙) замінив традиційну форму (龍), зберігши при цьому значення та основний візуальний посил [16].

2. Принцип фонетичної відповідності.

Не менш важливою потребою була розробка єдиної системи фонетичних символів для усної мови. Китайські лінгвісти розробили систему “пін'їнь” (拼音), яка спрощувала запис звуків за допомогою латинських літер. Це дозволило мільйонам учнів легше запам'ятовувати та вимовляти слова. В результаті, така система заклала міцний фундамент для подальшого розвитку стандарту розмовної китайської на основі пекінського діалекту.

3. Принцип збереження культурної спадщини.

Основною перепорою на шляху уніфікації було збереження спадщини класичної літератури та традиційного письма. Процес уніфікації потребував детального аналізу та кропіткої роботи, адже паралельно зі спрощенням, велась робота над збереженням унікальних рис класичної мови, щоб не втратити зв'язок з культурним надбанням минулих епох.

Серед факторів, що вплинули на уніфікацію китайської мови, можна виділити наступні:

1. Соціально-економічні зміни.

Швидкий економічний розвиток Китаю на початку XX століття вимагав ефективної комунікації між різними соціальними групами. Сільські й міські регіони відрізнялися своїми діалектами, що створювало труднощі в об'єднанні країни в єдину соціально-економічну систему.

2. Політичні реформи.

Політичні зміни, такі як реформаторські рухи наприкінці XIX та початку XX століття, відіграли значну роль у формуванні нових ідей стосовно національної єдності. Вони мали на меті модернізувати державу та підвищити її міжнародний статус.

Одним із ключових напрямів цих реформ стала мовна політика. У той період реформатори прагнули зміцнити державу через культурну та мовну єдність. Варто зазначити, що уніфікація не була ізольованою реформою, а органічно поєднувалася з іншими політичними та соціальними перетвореннями, що сприяло формуванню національної ідентичності та зміцненню державної єдності.

3. Вплив західних ідей.

Контакти із західними державами та прогрес у науці та техніці суттєво вплинули на процес уніфікації. Китайські лідери прагнули створити національну мову на рівні з державними мовами західних країнах, що сприяло б розвитку національної освіти та науки.

4. Роль інтелектуальних рухів.

Китайські інтелектуальні кола, включаючи відомий рух “4 травня” [3], виступали за мовну реформу й уніфікацію мови як важливий крок у культурному оновленні країни. Вони вірили, що створення єдиної та сучасної мови буде ключем до розповсюдження освіти й нових ідей серед населення.

Також варто дослідити цілі уніфікації китайської мови:

1. Підвищення рівня грамотності.

Першочерговою метою уніфікації була ліквідація бар'єрів у письмовій мові, які ускладнювали процес навчання і відповідно розповсюдження грамотності серед населення тогочасного Китаю. Згідно з дослідженням, у перші десятиліття після запровадження спрощеної писемності рівень грамотності в Китаї суттєво зріс, що сприяло соціальним і економічним перетворенням.

2. Формування національної ідентичності.

Уніфікація китайської мови стала важливим аспектом формування національної ідентичності китайців. Єдина мова мала на меті об'єднати регіони з різними діалектами та забезпечити культурну гомогенізацію країни.

3. Ефективність в адміністративному управлінні.

Спрощена та стандартизована писемність полегшила ведення документації й забезпечила ефективність адміністративних процесів. Комунікація між відділами з різних регіонів покращилася, що дало можливість запровадити централізовану систему управління.

4. Сприяння модернізації.

Модернізаційних процеси та науково-технічний прогрес усвіті, безсумнівно, знайшло своє втілення і у Китаї. Спрощена мова дозволила краще інтегрувати західні ідеї та терміни в китайське суспільство, закладаючи фундамент для подальшого культурного й наукового розвитку країни.

У контексті встановлення цифрового суспільства та світу технологій, що постійно розвиваються та змінюються, є доречним згадати про основи комп'ютеризації китайської мови.

Складність китайських ієрогліфів становила значний виклик для інтеграції мови у комп'ютерні системи, оскільки стандартна клавіатура з латинським алфавітом не могла повністю задовольнити потреби введення

китайських символів. Завдяки розвитку технологій і створенню спеціальних систем вводу, таких як “пінїнь” та “у-бі” (五笔), китайська мова отримала нові можливості для повноцінного використання в цифрових технологіях. Система “пінїнь” дозволяє користувачам вводити ієрогліфи за допомогою латинських літер. Це не лише забезпечує простий спосіб для набору тексту, але спрощує навчання мови для носіїв мови і іноземців, які користуються комп'ютерами та мобільними пристроями, підвищуючи рівень доступності китайської у світі.

1.3. Запровадження “путунхуа” як мовного стандарту в Китаї

Запровадження “путунхуа” (普通话 дослівно “загальноприйнята мова”) стало одним із ключових кроків до уніфікації китайської мови в XX столітті.

Перші ідеї щодо необхідності стандартизації китайської мови виникли ще на початку XX століття і були зумовлені багатьма історичними, соціальними та політичними чинниками.

Після Сінхайської революції 1911 року, яка завершила епоху імператорського правління в Китаї, країна потребувала нової системи, яка б сприяла об'єднанню різних етнічних та мовних груп. Відсутність єдиної національної мови заважала створенню цілісної держави, а численні діалекти фактично створювали “мовні кордони” (межі між територіями, на яких поширені різні мови або діалекти, що може бути зумовлено географічними, культурними, соціальними або політичними факторами [6]) всередині країни. Китай характеризувався великою кількістю діалектів (Гуанхуа чи північні діалекти (官话, 北方话), діалекти групи У (吴语), діалекти групи Сян (湘语), діалекти групи Ган (赣语), діалекти групи Хакка (客家话), діалекти групи Юе (粤语), діалекти групи Мін (闽语), які в певних регіонах були настільки різними, що носії одного діалекту часто не могли порозумітися з носіями іншого. Основні діалекти, такі як кантонський, мандаринський, ву, хакка та інші, мали значні відмінності у вимові, лексиці й граматиці. Через це навіть

офіційні документи та література часто були недоступні для розуміння широким масам [1, с. 146-150].

Після революції розпочалася активна робота з модернізації країни, і серед запропонованих заходів була ідея створення єдиної мови. Це мало на меті сформувати національну ідентичність, яка включала б не лише культурну, але й мовну єдність.

Окрім того, на початку XX століття в Китаї існувала значна проблема з грамотністю: лише близько 20% населення володіли базовими навичками читання й письма.

Реформи, які проводилися у мовних сферах в інших країнах, зокрема в Японії та Кореї, також вплинули на Китай. У Японії на початку XX століття відбулася реформа японської писемності, спрямована на спрощення кандзі (ієрогліфів), що використовуються у повсякденному житті. Ця реформа мала кілька цілей, зокрема підвищення рівня грамотності та уніфікація стандартів письма.

У Кореї мовна реформа набула особливого значення у XX столітті, коли уряд активно заохочував використання фонетичного алфавіту “хангиль” (한글, корейська абетка, створена для спрощення письма, що складається з простих та логічних символів, які легко вивчити). І хоча хангиль був винайдений у XV столітті, його активне використання почалося лише у XX столітті. До цього більшість офіційних документів і письмових матеріалів склалися з китайських ієрогліфів “ханча” (한자, китайські ієрогліфи, що використовуються в корейській мові для позначення запозичених слів та уточнення значень, зокрема в офіційних текстах), що ускладнювало їх сприйняття для широкого загалу.

Китайські мовознавці вивчали відносно успішний досвід цих країн у стандартизації мови, що надихнуло їх на створення власного підходу до мовної уніфікації.

Враховуючи фактори, перераховані вище, необхідність уніфікації мови для міжрегіонального спілкування стала очевидною, оскільки для розвитку економіки, державного управління та освіти потрібен був зрозумілий всім стандарт.

Процес впровадження “путунхуа” включав кілька етапів, кожен з яких відображав тогочасну ситуації у країні та відповідав конкретним соціально-політичним потребам і завданням, що стояли перед китайським суспільством.

Згідно з аналізом історично-довідкової літератури [5, с. 136-149; 17, с. 124-127; 19, с. 215-226; 22, с. 78-91] впровадження “путунхуа” у XX столітті можна розділити на такі етапи:

Етап I. Перші спроби стандартизації (1920-ті роки).

Етап II. Після заснування КНР: початок активних реформ (1950-ті роки).

Етап III. Популяризація “путунхуа” через освіту та медіа (1960-1970-ті роки).

Етап IV. Закріплення “путунхуа” у державному управлінні (1980-ті роки).

Етап V. Закріплення “путунхуа” в суспільстві та освітніх стандартах (1990-ті роки – початок XXI століття).

Для кращого розуміння процесу впровадження “путунхуа” варто розглянути кожен етап окремо.

Етап I. Перші спроби стандартизації (1920-ті роки). Після падіння імператорського правління та утворення Китайської Республіки у 1912 році, уряд зіштовхнувся з численними проблемами, пов’язаними з мовною різноманітністю. У 1923 році була створена Комісія з національної мови (国语统一筹备会), метою якої стала розробка єдиної загальнонаціональної мови. На цьому етапі розробники обрали пекінський діалект мандаринської групи як базову форму для “путунхуа”, зокрема на його фонетику, як на базовий елемент, через його поширеність і впливовість у північних регіонах [1, с. 146-148].

І хоча Комісія розпочала стандартизацію фонетики, лексики та граматики, досягти значного успіху не вдалося через політичну нестабільність і слабкість центральної влади, яка не могла забезпечити підтримку та впровадження національної мови.

Етап II. Після заснування КНР: початок активних реформ (1950-ті роки). Після утворення Китайської Народної Республіки у 1949 році новий уряд, очолюваний Мао Цзедунем, чітко усвідомив необхідність створення єдиної мовної системи. В 1955 році був проведений перший Національний з'їзд з питань реформи китайської мови, який ухвалив рішення про впровадження “путунхуа” як загальнонаціональної мови. Через рік, у 1956-му, китайський уряд офіційно оголосив “путунхуа” стандартною мовою для освіти, адміністративної діяльності та ЗМІ.

Цей етап реформ також включав початок роботи над спрощенням китайських ієрогліфів з метою підвищення грамотності населення. Уряду було важливо, щоб люди могли швидко опановувати “путунхуа”, а створення спрощених ієрогліфів мало прискорити цей процес.

Етап III. Популяризація “путунхуа” через освіту та медіа (1960-1970-ті роки). Протягом 1960-х і 1970-х років уряд Китаю реалізував низку освітніх реформ, спрямованих на те, щоб зробити “путунхуа” основною мовою навчання в школах і університетах.

Важливим заходом стала інтеграція “путунхуа” в освітні програми країни та обов'язкове використання цієї мови як основної у навчанні. Школи почали навчати учнів “путунхуа” з раннього віку, що мало на меті поступово замінити місцеві діалекти стандартною мовою.

Паралельно у цей період відбувався розвиток ЗМІ, які відіграли важливу роль у поширенні “путунхуа” серед населення. Радіо і телебачення стали основними каналами, через які держава поширювала “путунхуа”, проводячи

освітні програми та мовні курси. У такий спосіб більшість китайців, навіть у віддалених регіонах, отримали доступ до вивчення стандартної мови.

Всі основні друковані видання стали публікуватися на “путунхуа”. Це забезпечувало однаковий мовний стандарт у різних частинах країни та сприяло звикання громадян до читання на стандартній мові.

Етап IV. Закріплення “путунхуа” у державному управлінні (1980-ті роки). На початку періоду реформ та відкритості в Китаї (з 1978 року) було вирішено розширити використання “путунхуа” як обов'язкової мови у всіх державних установах. Це стосувалося адміністративної роботи та комунікації між різними відділами та урядовими структурами.

Для того, щоб всі працівники державних установ могли вільно володіти “путунхуа”, уряд запровадив спеціальні курси та програми підвищення кваліфікації. У цей період знання “путунхуа” стало обов'язковою вимогою для роботи в державному секторі, що сприяло подальшій популяризації стандартної мови серед населення.

Етап V. Закріплення “путунхуа” в суспільстві та освітніх стандартах (1990-ті роки – початок XXI століття). До 1990-х років “путунхуа” був уже широко поширений у більшості регіонів Китаю. Проте, для остаточного закріплення мови як основної в суспільстві уряд продовжив роботу над стандартизацією. На цьому етапі було впроваджено іспити на рівень володіння “путунхуа” для вчителів, держслужбовців та інших категорій громадян. Один з таких іспитів – “Іспит на рівень володіння “путунхуа”” (普通话水平测试) – став обов'язковим для отримання сертифікатів, що підтверджують рівень знання стандартної мови.

Цей етап ознаменувався також включенням “путунхуа” у загальноосвітню систему як обов'язкової мови для викладання та спілкування. Шкільні підручники стали випускатися виключно на “путунхуа”, тому китайські учні

мали єдину мовну базу з дитинства. Цей етап став вирішальним для популяризації та закріплення статусу “путунхуа” у повсякденному житті.

Для посилення позицій Китаю на міжнародній арені “путунхуа” став використовуватися як основна мова для зовнішньої комунікації та дипломатичних заходів. Уряд організував мовні курси для іноземців, а також сприяв популяризації мови через культурні програми, що розширило її значення на світовій арені.

Дослідження особливостей та внесків кожного етапу уніфікації демонструє те, що найбільш значущим етапом можна виокремити етап II (1950-ті роки), коли після заснування КНР було прийнято рішення про впровадження путунхуа як стандартної мови для освіти, адміністративної діяльності та ЗМІ. Цей крок заклав основи для подальших змін, включаючи спрощення китайських ієрогліфів, що сприяло швидшому освоєнню мови серед населення. Активна підтримка уряду, яка полягала у чітких і послідовних діях, стала ключовою для популяризації мови.

Етап III (1960-1970-ті роки) можна виокремити як етап стагнації. Популяризація через освіту та медіа була важливою, але розвиток цього процесу йшов повільніше через політичні події, зокрема Культурну революцію. У цей час держава продовжувала зміцнювати позиції “путунхуа”, але не змогла досягти значних змін у темпі впровадження через внутрішні проблеми. Отже, основний поштовх до впровадження путунхуа відбувся на етапі активних реформ 1950-х років, а найбільші труднощі та сповільнення були під час політичних потрясінь у 1960-1970-х роках.

За останні 20 років лінгвісти та соціологи провели багато досліджень присвячених ефективності уніфікації [10, с. 1-38; 11, с. 59-65; 13, с. 1-8; 18; 23; 24]. Вони виокремлюють наступні аспекти:

1. Підвищення рівня грамотності серед населення.

Завдяки стандартизації мови та використанню спрощених ієрогліфів, рівень грамотності значно зріс. Залучення “путунхуа” до освітньої системи сприяло тому, що громадяни з різних регіонів змогли вивчати мову на базовому рівні, що підвищило освіченість населення.

Стандартизована мова забезпечила доступ до навчальних матеріалів та полегшила комунікацію у формальних сферах, що також сприяло підвищенню загального рівня освіти.

2. Зміцнення національної єдності та ідентичності.

“Путунхуа” об’єднала країну мовно та культурно, допомагаючи створити єдине комунікаційне середовище. Це особливо важливо для Китаю, який має різноманітне культурне й етнічне населення з багатьма діалектами та мовами. Використання єдиної мови посилює відчуття національної єдності. На національному рівні стандартизація мови зміцнила китайську ідентичність, зробивши “путунхуа” символом сучасного Китаю.

3. Полегшення економічної інтеграції.

“Путунхуа” створила умови для більш тісної економічної співпраці між регіонами країни, адже стандартизована мова полегшила спілкування у сфері бізнесу та торгівлі. Це зменшило мовний бар’єр і сприяло відкриттю нових можливостей для робочих місць, навчання та співпраці. У великих містах, зокрема у фінансових і технологічних центрах, таких як Пекін та Шеньчжень, введення “путунхуа” полегшило комунікацію між представниками різних регіонів, що сприяло динамічному розвитку бізнесу та навіть залученню іноземних інвестицій.

4. Розвиток міжнародного впливу Китаю.

Впровадження “путунхуа” сприяло поширенню китайської мови за кордоном. У дипломатичних відносинах Китай представив “путунхуа” як офіційну мову, що посилює його культурний вплив і стало важливим інструментом у міжнародній комунікації. Тому відомі університети почали

пропонувати курси з вивчення “путунхуа”, а уряд Китаю запровадив програми культурного обміну, де “путунхуа” була основним фокусом курсів.

Однак, були і моменти спротиву. Як демонструють історичні факти, процес впровадження “путунхуа” не був легким [22, с. 21-97]. Тогочасні новатори зіткнулися з наступними перешкодами:

1. Опір місцевих громад і збереження діалектів. Проблеми соціальної нерівності.

Деякі регіони, зокрема Гуандун і Гонконг, традиційно використовували свої діалекти, такі як кантонська мова. Багато місцевих громад сприймали впровадження “путунхуа” як загрозу своїй культурній ідентичності та намагалися зберегти місцеві діалекти. У багатьох сільських і віддалених районах проживають люди, для яких “путунхуа” все ж було складним для вивчення, особливо для старшого покоління, що також викликало певний опір реформі. Це збільшило розрив між освіченими міськими та сільськими жителями. Мовний бар'єр у деяких випадках сприяв соціальній ізоляції - населення таких місць мало менші можливості у доступі до освітніх, економічних та кар'єрних перспектив.

2. Різний рівень підготовки кадрів та доступу до освітніх ресурсів.

На ранніх етапах впровадження існував дефіцит кваліфікованих вчителів, здатних викладати “путунхуа” на високому рівні. Це стало серйозною проблемою, особливо у сільських районах, де освітні ресурси були обмеженими. Крім того, нестача навчальних матеріалів на “путунхуа” у регіонах з низьким рівнем фінансування ускладнила процес переходу на стандартну мову.

3. Складність одночасного впровадження мовних та культурних реформ.

“Путунхуа” несе в собі культурну ідентичність північного Китаю, що спричинило певні культурні розбіжності у ставленні до мови. Впровадження

стандартної мови одночасно з модернізаційними реформами країни викликало у деяких регіонах нерозуміння і навіть спротив.

Деякі представники інтелігенції вважали, що “путунхуа” надто спрощує мову і знижує її культурне значення, особливо щодо класичної китайської мови.

4. Культурні та ідентифікаційні проблеми в молодшого покоління.

Молодь, яка вивчає “путунхуа” як основну мову, часто втрачає зв’язок із місцевими діалектами, що призводить до зменшення культурного багатства країни. На сьогодні, деякі діалекти стали зникати через відсутність їх активного використання.

Варто зазначити, що вище описані перешкоди уповільнили процес уніфікації, але не стали на заваді. Як ми бачимо на зараз, “путунхуа” є загальноприйнятим мовним стандартом у Китаї.

1.4. Аналіз сучасних досліджень присвячених уніфікації китайської мови та спрощення ієрогліфів

Для повноти сприйняття теоретичного аспекту уніфікації китайської мови належно навести інформацію щодо дослідників та мовознавців та їхніх основних робіт, які сприяли розкриттю цієї теми. На увагу заслуговує закордонна спільнота представлена американськими вченими Віктором Мейром (1943 - наш час) та Вільямом Ханном (1946 - наш час), імена, та китайська - представлена лінгвістом та економістом Чжоу Югуан (1906-2017).

Віктор Мейр - американський професор Східноазіатських мов та цивілізацій в Університеті Пенсильванії, відомий спеціаліст в області китайської філології, літератури та історії мови.

Мейр описує політичні та економічні причини, які спонукали Китай у середині XX століття до спрощення ієрогліфів, що було частиною ширшої культурної політики. Серед основних причин він виділяє боротьбу з неписьменністю, необхідність модернізації та централізації країни. Науковець

використовує різні історичні документи, статистичні дані та архівні свідчення, щоб показати, як зміни у писемності відобразилися на суспільному розвитку Китаю. Він підкреслює значення спрощення ієрогліфів як інструменту соціальних змін, який сприяв зменшенню нерівності між соціальними групами.

Професор вважає, що введення “пінйїнь” у 1958 році стало одним із найважливіших кроків у напрямку глобалізації китайської мови. Його книга “Yongquan Liu, Characters and Computers” акцентована на технологічний аспект розвитку китайської писемності, зокрема комп’ютеризацію ієрогліфів. Мейр аналізує, як комп’ютерні технології сприяють доступності китайської писемності, спрощуючи пошук, друк і навчання ієрогліфів. Це відкриває нові перспективи для спрощення китайської мови за рахунок технологій, що особливо важливо в умовах глобалізації [7, с. 1-11].

Мейр акцентує на важливості “пінйїнь” для початкової грамотності. Він аргументує, що початок навчання з “пінйїнь”, де звуки китайської мови записуються латинськими літерами, дозволяє дітям швидше засвоювати мову та готуватися до вивчення ієрогліфів.

Віктор Мейр намагається збалансовано оцінити реформу. З одного боку, він визнає, що спрощення дійсно полегшило навчання для значної частини населення. З іншого боку, він критикує реформу за втрату складності та багатогранності, що притаманні традиційним ієрогліфам [14, с. 1-32]. За його словами, багато символів втратили частину семантичного й історичного значення, що позбавило китайську писемність багатства асоціацій, які несе кожен окремий ієрогліф. Він стверджує, що такий культурний розрив призвів до відчуження молодших поколінь від класичних творів китайської літератури, філософії та історії, які написані складнішими традиційними ієрогліфами. Він впевнений, що відсутність прямого доступу до культурної спадщини може послабити національну ідентичність, адже сучасні китайці мають труднощі з розумінням класичних текстів.

В рамках дослідження розглянуто книгу “The Columbia History of Chinese Literature”. Ця праця є значущим внеском у розуміння літературного впливу спрощення ієрогліфів. Мовознавець розкриває, як реформа змінила спосіб створення, збереження і поширення літератури та вплинула на тематику і стилістику сучасної літератури. Його ідеї про важливість збереження культурної спадщини, навіть за умов модернізації, надихають сучасних дослідників і викладачів розробляти інноваційні підходи до викладання мови, які об’єднують традиційні та сучасні елементи.

Важливо підкреслити роль роботи “The Columbia Anthology of Chinese Folk and Popular Literature”. У цій антології Мейр аналізує, як спрощення ієрогліфів вплинуло на усну і письмову народну творчість, що є невід’ємною частиною китайської культури. За його словами, модернізація писемності сприяла збереженню деяких народних традицій у письмовому вигляді, але водночас змінила їх стиль і доступність для читачів.

Не менш значущий внесок зробив співвітчизник Мейра, Вільям Ханн. Це відомий соціолінгвіст та фахівець із китайської мови, автор книги “Asia’s Orthographic Dilemma”. У цій праці він аналізує проблеми, пов’язані з азійськими орфографічними системами, зокрема китайською. Він досліджує, як використання ієрогліфічної системи впливає на інтелектуальні та культурні процеси в Азії, зокрема на обмеження у творчості й комунікації через складність навчання та використання цих символів. Він також аналізує, як спрощення ієрогліфів відобразилося на популярній культурі, зазначаючи, що частина символічного значення деяких ієрогліфів втрачається для сучасних читачів [9, с. 3-25].

Ханн, як і Мейр, акцентує увагу на історичному контексті спрощення ієрогліфів, але додає свої акценти. Він детально аналізує, як культурна політика Китаю протягом XX століття намагалася зберегти єдність країни, використовуючи реформу писемності як інструмент контролю та соціальної

інтеграції. У своїх дослідженнях Ханн підкреслює, що централізація писемності сприяла політичній стабільності, а також зміцненню національної ідентичності, що стало особливо важливим у постреволюційний період.

Ханн підходить до питання методів спрощення з погляду систематизації. Він аналізує, як обиралися конкретні ієрогліфи для спрощення, розглядаючи логіку та принципи, якими керувалися реформатори. У своїх роботах Ханн детально описує процес скорочення кількості штрихів, уподібнення форм та заміни складних символів більш простими. Він також звертає увагу на типові помилки, допущені у процесі, та їх вплив на розуміння мови.

Важливим є розуміння того, що автор критикує деякі рішення щодо спрощення, аргументуючи, що частина спрощених ієрогліфів втратила семантичну чіткість і значення. На його думку, деякі символи в процесі спрощення були спрощені надто радикально, що зменшило їх історичну та культурну глибину. Ханн часто аналізує конкретні приклади ієрогліфів, які зазнали змін, порівнюючи їхні традиційні та спрощені варіанти, щоб продемонструвати, як спрощення може ускладнювати розуміння оригінального значення. Наприклад, він критикує рішення про об'єднання різних ієрогліфів, які мають різні значення, в один спрощений символ, що ускладнює розуміння нюансів тексту.

Не можна оминати увагою той факт, сінолог пропонує переглянути підходи до викладання китайської мови, враховуючи як спрощену, так і традиційну писемність. Його дослідження служать базою для створення інтегрованих освітніх програм, які б враховували потреби сучасного покоління і зберігали доступ до історичної літератури. Це детально розкрито у книзі *The Writing on the Wall: How Asian Orthography Curbs Creativity*. Ханн поглиблює свій аналіз азійських ортографічних систем, досліджуючи їхній вплив на творчість. Він розглядає, як складність китайських ієрогліфів може перешкоджати розвитку креативності та адаптивності у суспільстві,

порівнюючи ці процеси з тими, що відбуваються в суспільствах із фонетичними алфавітами. Праця ставить під сумнів, чи є традиційні ієрогліфічні системи перешкодою для інноваційного мислення в Китаї та інших азійських країнах.

Варто зазначити, що багато сінологів часто посилаються на китайського реформатора Чжоу Югуана. Його називають “батьком “пін’їнь””, адже він зробив значний внесок у створення системи латинізації китайської мови “пін’їнь” (拼音) у 1950-х роках. Хоча Чжоу мав освіту економіста, після повернення до Китаю в 1949 році він активно долучився до процесу спрощення традиційних ієрогліфів, яку започаткував новий уряд. Науковець був переконаний, що уніфікація китайської мови та створення єдиної фонетичної системи сприятимуть не лише культурному єднанню, а й модернізації країни в умовах післявоєнної індустріалізації.

У 1950-х роках, коли Чжоу працював над “пін’їнь” , більшість китайців були неписьменними або мали обмежений доступ до освіти. Чжоу стверджував, що “пін’їнь” дозволить дітям і дорослим швидше оволодіти основами мови, а, отже, і підвищити рівень грамотності у сільських та віддалених районах, де традиційна освіта була практично недоступною.

Хоча Чжоу активно підтримував розвиток “пін’їнь” , він не прагнув повністю замінити китайські ієрогліфи. Навпаки, науковець розумів цінність та унікальність ієрогліфічної писемності як важливого елементу культурної спадщини. Він вважав, що “пін’їнь” повинен служити навчальним інструментом, доповнювати традиційну систему, полегшуючи вивчення фонетики та вимови для нових поколінь китайців, а не витіснити ієрогліфи з ужитку.

Лінгвіст передбачав, що “пін’їнь” матиме довготривалий вплив на розвиток технологій, особливо у сфері комп’ютеризації. Латинська основа “пін’їнь” дозволяла значно спростити роботу з китайськими текстами на комп’ютерах, полегшуючи введення, зберігання та обробку даних китайською

мовою. Це також дало змогу Китаю легше інтегруватися у глобальні інформаційні системи, що в епоху глобалізації стало важливим фактором міжнародної комунікації та співпраці.

Діяльність Чжоу не обмежувалася лише створенням “пінйїнь”. Він також підтримував процес спрощення китайських ієрогліфів у середині XX століття. Він розглядав це як необхідний крок для модернізації, підкреслюючи, що спрощена система повинна полегшувати доступ до знань і культури для широких верств населення.

Важливо підкреслити роль його ґрунтовного дослідження “The Historical Evolution of Chinese Languages and Scripts (汉字和汉语的历史演变)” на тему еволюції китайської мови та писемності, що охоплює довгу історію розвитку китайських мов, діалектів і систем письма. Ця праця розкриває, як протягом кількох тисячоліть мовна та культурна динаміка Китаю відобразилася у структурі мови й ієрогліфіки, розглядає китайські діалекти (північний, кантонський, та інші) і підкреслює їхню роль у формуванні загальної лінгвістичної картини, а також пояснює зусилля щодо уніфікації й спрощення письма в XX столітті.

Висновки за розділом 1

У розділі проаналізовано історичний контекст розвитку китайської мови та писемності від епохи Шан до XX століття, показуючи, як соціальні, політичні та культурні зміни впливали на формування складної системи ієрогліфів. Зокрема, було досліджено вплив політичних реформ, національного відродження та контакту із західними державами на зміну мовної ситуації в Китаї. Також було вивчено розвиток усної мови та причини розбіжностей між усною та письмовою мовою у Китаї. На основі отриманих знань визначено передумови та причини уніфікації для забезпечення єдності країни.

На базі довідкової літератури було визначено термін “мовна уніфікація” та детально розібрано різні аспекти цього процесу в контексті мовної уніфікації в

Китаї, зокрема фактори, цілі та принципи. Дослідження підкреслює важливість спрощення письма для досягнення грамотності серед широких верств населення, які говорили різними діалектами. Завдяки цьому створювався єдиний національний культурний простір.

Впровадження “путунхуа” як мовного стандарту мало вирішальне значення для національної єдності. Програма уніфікації “путунхуа” передбачала навчання громадян цієї мови з раннього віку, а також її популяризацію через ЗМІ та систему освіти. Використання єдиного мовного варіанту дозволило об’єднати численні діалектні групи, забезпечуючи спілкування між регіонами та посилюючи культурну ідентичність. Важливим наслідком цього кроку стало те, що держава отримала уніфіковану освітню базу, де всі громадяни, незалежно від походження та місця розташування, могли вивчати єдину мову з раннього віку, що суттєво зменшило бар’єри для міжрегіональної комунікації та, як наслідок, зміцнило національну ідентичність Китаю.

Для повноти сприйняття теоретичного аспекту впровадження путунхуа і спрощення ієрогліфів було проведено аналіз сучасних досліджень. Основна увага приділялася роботам фахівців, які висвітлювали різні бачення наслідків уніфікації, роль держави та її вплив на процес стандартизації мови, рівень освіти в країні до і після уніфікації, комп’ютеризацію китайської мови. Зокрема, ідеї американських сінологів Віктора Мейра та Вільяма Ханна, а також китайського лінгвіста Чжоу Югуана висвітлюють як переваги спрощення ієрогліфів та впровадження “путунхуа” як інструменту соціальних змін, так і їхні потенційні негативні наслідки для доступу до класичної китайської культури.

Отже, розділ демонструє, що еволюція китайської мови та розвиток писемності були тісно пов’язані з національною культурою та політикою Китаю в різні періоди. Це дозволяє проаналізувати передумови, процеси та значення впровадження “путунхуа” як мовного стандарту та спрощення китайських

ієрогліфів та розуміти причини та механізми, що лежать в основі цих змін у XX столітті.

РОЗДІЛ 2. 3 ПРАКТИКИ СПРОЩЕННЯ ІЄРОГЛІФІВ У ХХ СТОЛІТТІ

Цей розділ переважно присвячений аналізу спрощення китайських ієрогліфів у ХХ столітті. На рівні з впровадженням “путунхуа”, який було вивчено у Розділі 1, спрощення ієрогліфів стало основою для зміцнення національної ідентичності, забезпечення доступності освіти та ефективного спілкування між громадянами з різних регіонів, яким притаманно говорити на різних діалектах.

Для детального розкриття цієї теми було обрано методи контент-аналізу джерел, у яких досліджуються практичне застосування спрощених ієрогліфів, а також порівняльний метод для порівняння традиційних і спрощених ієрогліфів у різних сферах життя Китаю, зокрема освіті, засобах масової інформації, бізнесі та міжнародних відносинах. Розгляд практичного впровадження спрощених ієрогліфів базується на даних офіційних документів, результатах соціологічних досліджень та історичних матеріалах.

Традиційні ієрогліфи (繁體字) – це старіші форми китайської писемності, які використовувалися протягом століть до спрощення, що відбулося у ХХ столітті. Спрощені ієрогліфи (简体字) були введені в середині ХХ століття урядом КНР з метою підвищення грамотності серед населення завдяки спрощенню їхньої форми та зменшенню кількості рисок. Сьогодні в Китаї загалом використовуються спрощені ієрогліфи, зокрема в материковій частині країни та Сінгапурі. Однак деякі регіони, такі як Гонконг, Макао та Тайвань, досі зберігають і активно використовують традиційні ієрогліфи [23; 24 с. 4-37; 25].

Спрощення китайських ієрогліфів почалося у 30-х - 40-х роках ХХ століття, на тлі загальних прагнень до модернізації та демократизації Китаю. Як і запровадження “путунхуа”, введення спрощених ієрогліфів стало частиною

більших змін, спрямованих на підвищення грамотності населення та спрощення доступу до знань.

У 1950-х роках проходили активні підготовчі роботи для реформування писемності. Було сформовано спеціальні комісії, які склалися з лінгвістів, освітян та політичних діячів, що розробляли критерії та принципи відбору для спрощення. У 1952 році було засновано Комітет з реформування китайської писемності, який офіційно розпочав роботу над спрощенням ієрогліфів та упорядкуванням мови.

У тому ж році Комітет встановив як основний принцип спрощення ієрогліфів цитату з Лунь Юй “розвиваємо, але не створюємо” [29; 30]. Під час досліджень були розроблені такі принципи спрощення:

Дотримання звичаїв і простоти 門 (mén, “двері”) → 冂. Спрощення: від оригінального ієрогліфа 門, який мав багато штрихів, залишилися лише ключові елементи. 冂 являє собою спрощену форму, що імітує дві “стулки” дверей, але значно скорочує кількість штрихів. Використано принцип дотримання звичаїв і простоти, щоб зберегти базову форму, яку легко впізнати, але з мінімальною кількістю елементів.

Стандартизація 發 (fā, “випускати”) → 发. Спрощення: в ієрогліфі 發 верхню частину повністю замінили на більш простий елемент. Це дозволило спростити структуру, зберігши загальну форму, що нагадує оригінальний символ. Метою було зберегти фонетичну ідентичність, але значно скоротити складність ієрогліфа, що полегшує запам'ятовування та написання.

Усунення різних написань варіантів ієрогліфів 雲 і 云 (yún, “хмара”) → 云. Спрощення: з двох варіантів — традиційного 雲 і спрощеного 云 — обрано більш простий. Він зберігає елемент, що символізує хмари, але значно скорочує кількість штрихів. Спрощена версія усуває варіативність і встановлює стандарт, що спрощує навчання й використання.

Виділення фонетичних властивостей 體 (tǐ, “тіло”) → 体. Спрощення: ієрогліф 體 містив лівий елемент, що зберігся в спрощеній версії 体. Зміна полягала у зменшенні кількості штрихів для правого компонента, але фонетичний компонент залишився. Виділення фонетичних властивостей дозволяє зберегти вимову ієрогліфа, водночас значно скорочуючи кількість штрихів, що робить його легшим для написання.

За можливості збереження ідеограмних властивостей 愛 (ài, “любов”) → 爱. Спрощення: у традиційному ієрогліфі 愛 зберігається ключовий компонент 心 (ключ “серце”), але інші елементи було скорочено, залишаючи лише основні лінії, що передають зміст. 心 залишає ідею “серця”, що підкреслює значення любові, тоді як форма спрощена для більшої зручності написання.

Стабільність 馬 (mǎ, “кінь”) → 马. Спрощення: традиційний ієрогліф 馬 (що зображує кінське тіло та ноги) був зведений до більш лаконічної форми, але символізує ту ж саму ідею коня. Обрано найбільш просту, стабільну форму, яка легко запам’ятовується та відразу асоціюється з образом коня. Це знижує ймовірність подальших змін.

Практичність 聽 (tīng, “слухати”) → 听. Спрощення: оригінальний складний ієрогліф 聽 було скорочено до меншої кількості елементів, зберігши лише основні складові. Спрощена форма значно швидша й простіша для написання, особливо зважаючи на часте використання ієрогліфа в повсякденній мові.

Належна художність 龍 (lóng, “дракон”) → 龙. Спрощення: спрощений ієрогліф 龙 зберігає загальний силует, який злегка нагадує оригінальний малюнок дракона, але з меншим числом штрихів. Було важливо зберегти впізнаваний образ і символічну важливість ієрогліфа, оскільки дракон є культурним символом, і в той же час зробити його естетично легким для сучасного написання.

Також для використання обиралися стійкі простонародні спрощення ієрогліфів і різнописи ієрогліфів з найменшою кількістю рисок. Незважаючи на прагнення за можливості зберігати наявні накреслення ієрогліфів та їх елементів, було створено чимало принципово нових форм, особливо на другому етапі спрощення.

Процес відбору ієрогліфів для спрощення базувався на декількох критеріях, зокрема на частоті вживання, складності написання та доцільності спрощення. Ієрогліфи, які були широко вживаними в повсякденному житті, першими увійшли до списків для спрощення. Складні символи, що мали більше елементів або “радикалів” (основних частин, які надають ієрогліфу значення), підлягали спрощенню з метою зменшення кількості штрихів. Це не тільки полегшувало процес запам’ятовування, але й робило письмо швидшим та зручнішим.

Згідно з довідковими джерелами [26; 27; 28; 30] було визначено, що ієрогліфи спрощувалися кількома методами:

1. Заміна комплексних складових частин на простіші.
2. Зміна фонетичного компонента.
3. Скорочення кількості компонентів.
4. Використання курсивного каліграфічного стилю (草书).
5. Використання давніх ієрогліфів, простіших за формою.
6. Створення нових комбінацій ключ-ключ.
7. Заміна ієрогліфа на інший з тією ж або схожою вимовою.
8. Об'єднання декількох ієрогліфів в один з простішим написанням.
9. Спрощення компонента, який часто зустрічається в ієрогліфах.

Детальний аналіз методів спрощення китайських ієрогліфів допомагає зрозуміти, як застосовувалися різні принципи для зменшення складності написання, збереження фонетики або значення. Надалі продемонстровано огляд кожного методу на прикладах із поясненням спрощень:

Заміна комплексних складових частин на простіші.

對 → 对: Тут складна права частина (тобто 寸) замінюється простішим елементом 又, що зберігає значення “пара” або “відповідність” (14 рис → 5 рис).

觀 → 观: Лівий елемент замінюється на 又, що спрощує написання та робить ієрогліф менш складним, а правий 見 замінюється на простіший варіант 见 (25 рис → 9 рис).

風 → 风: Традиційний ієрогліф містить складні деталі, які спрощуються до легкого у написанні символу (9 рис → 4 рис).

Зміна фонетичного компонента. Фонетичний компонент у китайських ієрогліфах — це частина ієрогліфа, яка підказує його приблизну вимову. Китайські ієрогліфи часто складаються з двох основних компонентів: семантичного (що вказує на значення) та фонетичного (що вказує на приблизну вимову).

潔 → 洁: Лівий компонент 冫 (ключ “вода”) зберігається, але фонетична частина 絮 замінюється на простішу 吉, що спрощує загальний вигляд і зберігає фонетичну підказку (16 рис → 9 рис).

鄰 → 邻: Тут правий компонент 阝 (що позначає пов’язаність із місцем) залишається, а фонетична частина 粦 змінена на 令, зберігаючи схожу вимову (17 рис → 7 рис).

極 → 极: Компонент з лівого боку 木 (ключ “дерево”) зберігається, але фонетична частина 亟 змінена на 及, що значно спрощує написання і зберігає фонетику (12 рис → 7 рис).

Скорочення кількості компонентів.

廣 → 广: Тут видаляється складна частина 黃, залишаючи лише основний компонент 广, який зберігає зміст поняття “простору” чи “величини” (15 рис → 3 рис).

寧 → 宁: Традиційний ієрогліф 寧 включає елементи 丁 під 宀, тому у спрощеному варіанті залишилися саме вони (14 рис → 5 рис).

滅 → 灭: У спрощеному варіанті ієрогліфа зберігається лише один із ключових компонентів (火), що полегшує написання і зберігає значення “згасання” чи “зникнення” (13 рис → 5 рис).

Використання курсивного каліграфічного стилю (草书). Курсивний стиль у написанні китайських ієрогліфів, або “цаошу” (草书), — це стилізована форма каліграфії, де штрихи стають плавнішими та швидшими, що надає ієрогліфам спрощений, “рукописний” вигляд. У цьому стилі штрихи можуть зливатися, спрощуватися або навіть зникати, щоб полегшити написання, тому він часто менш деталізований і виглядає простіше в порівнянні з традиційними стилями. “Цаошу” з'явився як спосіб прискорити написання тексту, особливо для великих обсягів записів, і набув популярності через його естетику та ефективність. Спрощені ієрогліфи часто базуються саме на цьому стилі, коли комплексні елементи замінюються на схожі за формою, але простіші.

書 → 书: Курсивний стиль 书 значно простіший, ніж традиційний 書, що включає більше штрихів (10 рис → 4 риси).

長 → 长: Курсивний елемент 长 відображає основну структуру традиційного ієрогліфа 長, але є більш лаконічним (8 рис → 4 риси).

馬 → 马: Спрощена форма 马 базується на курсивному стилі написання традиційного ієрогліфа 馬, що спрощує складний елемент, зберігаючи значення (10 рис → 3 рис).

Використання давніх ієрогліфів, простіших за формою.

淚 → 泪: Древній варіант 泪, що складався з 氵 (вода) і більш простої форми правої частини, зберігся як спрощений варіант (10 рис → 8 рис).

網 → 网: Проста структура 网, яка походить від давніх написань, замінила складнішу традиційну форму 網, зберігаючи значення “сітка” (14 рис → 6 рис).

傑 → 杰: Древній варіант 杰, що включає компонент 木 і меншу кількість штрихів, замінив 傑, спрощуючи написання (12 рис → 8 рис).

Створення нових комбінацій ключ-ключ.

體 → 体: Правий компонент 亻 (людина) було додано, щоб утворити менш складну комбінацію, яка зберігає смисл “тіло” (23 риси → 7 рис).

塵 → 尘: Спрощений варіант зберігає 小 і 土 як основні компоненти, що утворює простішу комбінацію (14 рис → 6 рис).

竈 → 灶: Компонент, що означає “вогонь” (火), зберігається в новій комбінації для позначення “плити”, утворюючи простіший ієрогліф (22 риси → 7 рис).

Заміна ієрогліфа на інший з тією ж або схожою вимовою.

餘 → 余: Спрощений ієрогліф 余 має таку ж вимову, але простіший у написанні (15 рис → 7 рис).

穀 → 谷: Традиційний ієрогліф 穀 був замінений на простіший 谷 зі схожим значенням “зерно” або “злак” (14 рис → 7 рис).

後 → 后: Традиційний ієрогліф 後 замінений на більш простий 后, який спочатку означав “імператриця” але згодом набув також значення “після” (9 рис → 6 рис).

Об'єднання декількох ієрогліфів в один з простішим написанням.

髮 (волосся, зачіска) і 發 (випускати, починати) → 发: Обидва ієрогліфи були замінені єдиним спрощеним варіантом 发, що значно полегшує запам'ятовування та запис (髮: 15 рис, 發: 12 рис → 发: 5 рис).

儘 (повністю, наскільки можливо) і 盡 (закінчувати, витрачати) → 尽: Два ієрогліфи, які мали схоже значення, об'єднані в один — 尽, зберігаючи зміст обох (儘: 16 рис, 盡: 14 рис → 尽: 6 рис).

Спрощення компонента, часто зустрічається в ієрогліфах.

門 → 门: Компонент 門 (двері) замінений на спрощену форму 门, що зменшує кількість штрихів і робить ієрогліфи, де він є частиною, менш складними (8 рис → 3 рис).

閉 → 闭: Ієрогліф використовує спрощений компонент 门 замість 門, зберігаючи значення “закривати” (11 рис → 7 рис).

問 → 问: Компонент 門 замінений на 门, що знижує складність і зберігає значення “питання” (11 рис → 6 рис).

開 → 开 і 關 → 关: У цих ієрогліфах компонент “двері” (門) повністю замінений на простіші форми 开 і 关, де “відкрити” і “закрити” стають візуально простішими для написання (開: 12 рис → 开: 4 рис, 關: 14 рис → 关: 6 рис).

Перший етап спрощення завершився у 1956 році, коли уряд видав “Таблицю перших спрощених ієрогліфів”, що включала понад 500 знаків. Цей список охоплював найуживаніші ієрогліфи, які мали важливе значення для початкової освіти. Уряд видав спеціальні підручники та матеріали, щоб допомогти освітянам та студентам адаптуватися до нових форм ієрогліфів. Наступні етапи реформ відбулися протягом 1960-х років, зокрема у 1964 році, коли було розширено список спрощених ієрогліфів до 2235 знаків.

Другий етап реформи, підготовлений у 1975 році (кит. 二简字), включав спрощення ще 248 ієрогліфів і подавав на обговорення додаткові 605 знаків.

Перед остаточним затвердженням спрощені ієрогліфи проходили етап тестування. Їх застосовували у пробних підручниках, газетах та державних документах, щоб перевірити, як населення сприйме нові символи та чи не виникне непорозуміння. На основі відгуків вносилися коригування до форми деяких ієрогліфів, щоб зробити їх ще зручнішими для використання.

У 1977 році деякі найбільші газети, як-от “Женьмінь жибао” (人民日报), почали застосовувати додаткові спрощення, що спричинило певну плутанину. Це змусило уряд спершу звернутися до шкіл і видавництв з проханням

призупинити використання цих нововведень, а 24 червня 1986 року другий етап реформи був остаточно скасований. Знову затвердили стандарт 1964 року, за винятком трьох ієрогліфів, які зазнали спрощення. Після цього, 10 жовтня того ж року, оголосили, що подальші реформи писемності здійснюватимуться обережніше [27].

Спрощення ієрогліфів спричинило неоднозначну реакцію у суспільстві. Молодше покоління швидко адаптувалося до нової системи завдяки шкільній освіті, яка включала спрощені ієрогліфи. Водночас старші покоління, особливо освічені люди, які виростили на традиційних ієрогліфах, виявилися менш схильними до змін і надавали перевагу класичному письму. Це створило розрив у культурному плані, але з часом нова система була повністю впроваджена в повсякденне життя більшості китайців.

Впровадження спрощених ієрогліфів мало як позитивні, так і негативні наслідки. З одного боку, реформа дійсно сприяла зростанню грамотності, зменшенню часу на навчання читання та письма, і в результаті зробила китайську писемність більш доступною. З іншого боку, це спричинило певний розрив між поколіннями, оскільки старші люди, навчені традиційним ієрогліфам, стикалися з труднощами у сприйнятті нових форм. Окрім того, в культурному плані спрощення ієрогліфів викликало критику через зменшення естетичної та історичної цінності традиційної китайської писемності, особливо в таких напрямках, як каліграфія та класична література.

Після введення спрощених ієрогліфів у Китаї деякі символи стали схожими між собою, що призвело до плутанини в їх значеннях, особливо у випадках, коли зміни зменшили кількість рис або спростили структуру, що є важливою для розрізнення. Особливо спрощені ієрогліфи можуть виглядати подібно у випадках швидкого письма, де може бути не одразу зрозуміло, чи йдеться про відстань або місце. Нижче наведено кілька прикладів:

發 → 发 (fā, “випускати, запускати”) та 髮 → 发 (fā, “волосся”). Спрощення обох ієрогліфів до одного спрощеного 发 призвело до того, що тепер ієрогліф має два значення — “випускати” і “волосся”. Це може викликати плутанину в контекстах, де обидва значення є можливими.

後 → 后 (hòu, “після, позаду”) та 后 → 后 (hòu, “королева, дружина імператора”). Спрощений ієрогліф 后 тепер позначає як “після”, так і “королева”, що іноді ускладнює розуміння точного значення, особливо в історичних текстах або фразах із подвійним значенням.

干 → 干 (gān, “сухий, робити”) та 幹 → 干 (gàn, “займатися, виконувати”). Спрощений 干 тепер має подвійне значення — “сухий” і “виконувати”, що може створювати непорозуміння в розмовах або діловому контексті, де обидва значення можливі.

准 → 准 (zhǔn, “дозволяти”) та 準 → 准 (zhǔn, “точний, стандартизувати”). Обидва ієрогліфи об’єднані в один 准, що тепер означає і “дозвіл”, і “точність”, особливо у формальних текстах, де обидва значення можуть бути важливими.

臺 → 台 (tái, “платформа”) та 颱 → 台 (tái, “тайфун”). Спрощення до 台 об’єднало ієрогліфи, що використовуються для “платформи” та “тайфуну”, що може призводити до нерозуміння в новинах або географічних контекстах.

為 → 为 (wéi, “робити, діяти”) та 偽 → 伪 (wěi, “підробка, фальшивий”). Спрощення 為 та 偽 до 为 та 伪 зберігає відмінність, але все ж частково ускладнює розрізнення в деяких контекстах, де “робити” і “підробка” можуть бути схожими в значенні (наприклад, у фразах, пов’язаних з діями та фальсифікацією).

經 → 经 (jīng, “проходити, досвід”) та 涇 → 泾 (jīng, “назва річки”). Спрощення створює однакову форму для слова “досвід” і назви річки, що може спричинити труднощі у географічних або історичних текстах.

廣 → 广 (guǎng, “широкий”) та 厂 → 厂 (chǎng, “завод, фабрика”). Спрощені 广 та 厂 виглядають дуже подібно, особливо для новачків, і можуть спричинити плутанину між поняттями “широкий” і “завод”.

體 → 体 (tǐ, “тіло, форма”) та 禮 → 礼 (lǐ, “етикет”). Спрощення, що може викликати змішування “тіла” і “етикету” у деяких випадках, де обидва поняття можуть мати смислову близькість, особливо в релігійних або культурних текстах.

遠 → 远 (yuǎn, “далекий”) та 園 → 园 (yuán, “сад”). Ці ієрогліфи візуально схожі і їх легко сплутати якщо обидва зустрічаються в одному тексті. Крім того, їхня вимова схожа (yuǎn і yuán), що ще більше підвищує ризик плутанини, особливо для новачків у вивченні китайської мови.

2.1. Використання спрощених ієрогліфів в освіті Китаю

Як відомо, спрощені ієрогліфи стали обов’язковою частиною навчального плану для початкової та середньої шкіл Китаю. Усі офіційні підручники та навчальні матеріали, які використовуються в державних навчальних закладах материкового Китаю, побудовані на спрощених ієрогліфах. Це забезпечує уніфікованість освіти, адже учні по всій країні отримують стандартизовані знання з мови та письма. З кінця XX століття та впродовж 2000-х років Міністерство освіти КНР продовжило підтримувати впровадження спрощених ієрогліфів у шкільні програми, особливо з розвитком цифрових технологій. У китайських школах навчання мови розпочинається з ознайомлення з базовими символами та поступовим ускладненням граматичної та лексичної структури. Спрощені ієрогліфи, які мають менше складних компонентів, краще підходять для поетапного навчання. Важливою частиною програми є практичні вправи на написання ієрогліфів, що допомагає дітям візуально запам’ятовувати нові слова і розвивати моторику [18]. За статистикою, учні засвоюють базовий набір

ієрогліфів (приблизно 1000 символів) на 25% швидше, ніж під час вивчення традиційної писемності [13, с. 1-8].

У 2020 році Китай оприлюднив нову версію національної програми для шкіл, яка передбачає поступове запровадження гібридної форми навчання, де учні вивчають ієрогліфи як у друкованих, так і в електронних форматах. Такий підхід розглядається як спосіб поліпшення засвоєння матеріалу, адже використання спрощених ієрогліфів на цифрових носіях дозволяє дітям візуально і динамічно запам'ятовувати символи. Це дало можливість створити інтерактивні підручники, які учні можуть використовувати на планшетах і комп'ютерах, що зробило навчання письму більш доступним і динамічним [11, с. 59-65]. Відповідно до звітів сучасних досліджень, учні початкових класів, які працюють із сучасними інтерактивними навчальними матеріалами, в середньому вивчають на 15% більше ієрогліфів за перші три роки навчання, ніж їхні однолітки, які навчалися виключно за друкованими матеріалами. Дослідники вказують на те, що візуальні та інтерактивні вправи сприяють швидкому запам'ятовуванню ієрогліфів і поліпшенню навичок читання [22].

Спрощені ієрогліфи дозволяють уникнути перевантаження пам'яті у дітей молодшого шкільного віку. Це знижує рівень стресу і тривожності, а також дозволяє їм легше адаптуватися до навчального процесу, особливо під час перших років у школі. Дослідження також показали, що завдяки спрощеним ієрогліфам учні рідше стикаються з труднощами у письмовій мові, що в свою чергу сприяє підвищенню загального рівня грамотності.

В останні почали все частіше піднімати питання про важливість знайомства учнів з традиційними ієрогліфами. Адже в сучасному світі молодь все більше взаємодіє з глобальними медіа, де використовується традиційна китайська писемність (зокрема, на Тайвані та у китайських громадах у США). Тому з 2023 року в деяких школах Китаю почали впроваджувати факультативні курси, які ознайомлюють учнів з традиційними символами, щоб дати їм

можливість вивчати культурну спадщину і краще розуміти історичні документи та стародавні тексти [24].

Роль спрощених ієрогліфів у системі вищої освіти Китаю не обмежується лише використанням у повсякденній комунікації чи навчальних матеріалах. Їх впровадження значно вплинуло на процес навчання, рівень академічної грамотності та дослідницькі можливості студентів і викладачів.

Спрощені ієрогліфи стали єдиним стандартом у більшості китайських університетів і коледжів, що допомагає студентам і викладачам уникати можливих труднощів із розумінням або написанням символів. Також це активізувало розвиток програм студентського обміну між різними регіонами Китаю та іншими країнами. Крім того, китайські студенти отримали більше доступу до наукових джерел і навчальних матеріалів, що сприяє підвищенню загального рівня академічної грамотності та доступу до знань. Наприклад, переклади класичних праць та підручників англійською, які все частіше створюються за допомогою спрощених ієрогліфів, дають змогу залучити ширшу аудиторію та навіть іноземних студентів. З цього витікає аспект цифрового обміну інформацією. Оскільки більшість програмного забезпечення, від текстових редакторів до наукових баз даних, підтримують спрощені ієрогліфи як стандарт, студентам легше знаходити матеріали та здійснювати академічний пошук [15, с. 231-239].

У вищих навчальних закладах, що спеціалізуються на гуманітарних науках, зокрема на історії, філології та культурології, іноді навчають традиційних ієрогліфів. Наприклад, студентам курсу китайської літератури та історії важливо вміти читати оригінальні класичні тексти, написані традиційними символами, які нерідко мають глибокі смислові відтінки. Таким чином, у цих галузях традиційні ієрогліфи вивчаються як доповнення до спрощених, що зберігає зв'язок з історичною та культурною спадщиною.

Для того, щоб наочно продемонструвати ефективність спрощення ієрогліфів, пропоную розглянути кілька прикладів:

Ієрогліф 學→学 (xiué, “вчитися”) було спрощено шляхом видалення компонентів, зокрема складних частин, як-от 亠 та 子, які утворювали основний елемент 學. У результаті залишився лише головний елемент 亠, що зробило ієрогліф значно легшим для написання та запам'ятовування. (16 рис → 8 рис)

Прикладом, що заслуговує на увагу, є ієрогліфи 試→试 (shì, “тест”), 課→课 (kè, “урок”) і 語→语 (yǔ, “мова”), де застосовано метод заміни складних частин простішими. У цих ієрогліфах компонент 言 був замінений на більш простий 讠, що дозволило зберегти значення ієрогліфів та водночас спростити їх написання. Як наслідок, це значно полегшило процес запам'ятовування та написання: 課 скоротився з 15 до 10 рис, 試 з 13 до 8, а 語 з 14 до 9 рис.

Ієрогліф 習→习 (xí, “навчання”) також спрощено відповідно до принципу практичності. У традиційній версії він включав компонент 羽 (“крила”), але в спрощеній залишився лише один верхній елемент, що суттєво скоротило кількість рис та спростило запис, зберігаючи початковий зв'язок зі змістом. (11 рис → 3 риси)

В ієрогліфі 題→题 (tí, “питання”) було видалено праву частину. Після спрощення залишився лише компонент 页, що зменшило кількість рис на 5 та значно полегшило написання та розпізнавання цього ієрогліфа. (18 рис → 13 рис)

Ієрогліф 歷→历 (lì, “історія”) зазнав змін для досягнення практичності. Традиційний варіант був насичений деталями, тому в спрощеному варіанті збережено лише основну частину 厉, яка зберігає зміст, але суттєво скорочує кількість рис. (14 рис → 4 риси)

Варто розглянути зміни на рівні речень так тексту. Дослідимо приклад:

Текст традиційними ієрогліфами: 教育是社會發展的重要基礎。通過學習

和知識的傳遞，人們能夠提高自己的能力，開創更好的未來。簡化漢字讓學習和書寫變得更加容易，促進了教育的普及。

Текст спрощеними традиційними ієрогліфами: 教育是社会发展的基础。通过学习和知识的传递，人们能够提高自己的能力，开创更好的未来。简化汉字让学习和书写变得更加容易，促进了教育的普及。

Переклад українською: Освіта є важливою основою розвитку суспільства. Через навчання та передачу знань люди можуть підвищувати свої здібності та створювати краще майбутнє.

Візуально текст не виглядає коротшим, але якщо порівняти кількість рис у кожному варіанті, то можна визначити, що загальна кількість рис у тексті зі спрощеними ієрогліфами становить 457, тоді як у тексті з традиційними ієрогліфами – 588. Тобто спрощений варіант містить на 22,27% менше рис, що безсумнівно, пришвидшує процес запам'ятовування і написання.

2.2. Використання спрощених ієрогліфів у засобах масової інформації

Спрощені ієрогліфи також стали стандартом у засобах масової інформації, особливо в материковому Китаї. Основні новинні портали, друковані видання, телевізійні канали та інші медіа використовують спрощені ієрогліфи, адже це забезпечує швидше сприйняття інформації серед населення. Інформаційні агенції адаптувалися до нових правил, що було важливим кроком для уніфікації національної мови та культури.

Цифрова революція значно вплинула на розповсюдження спрощених ієрогліфів. З розвитком інтернету, спрощені ієрогліфи стали основною формою письма в соціальних мережах, на форумах та в месенджерах, що сприяє єдності мови та культури Китаю у цифровому просторі.

З одного боку, спрощення ієрогліфів суттєво спростило процес навчання, зменшивши кількість штрихів та спростивши форму символів. Це сприяло зменшенню рівня неписьменності, а також полегшило вивчення китайської

мови іноземцями. З іншого боку, використання спрощених ієрогліфів часто піддається критиці через втрату культурної спадщини, адже традиційні символи мають глибоке історичне та культурне значення.

Спрощені ієрогліфи стали основним письмовим стандартом у сучасних засобах масової інформації материкового Китаю, починаючи з газет і журналів до телебачення та цифрових медіа [21, с. 21-54]. Їх впровадження мало на меті полегшити доступ до інформації для широких верств населення і підвищити рівень грамотності, що зіграло важливу роль в інформаційній політиці країни.

Запровадження спрощених ієрогліфів як стандарту в ЗМІ уніфікувало китайський медіапростір, зробивши інформацію більш доступною для різних соціальних і демографічних груп. Медіа, включаючи друковану пресу, офіційні видання, новинні агентства та онлайн-ресурси, використовують спрощені ієрогліфи як стандартний засіб комунікації, що сприяє швидкому і широкому поширенню інформації серед населення. Це вирішило питання доступності державних медіа, які мають підтримувати чіткий мовний стандарт.

Цифрові медіа стали важливою платформою для розвитку китайської писемності в сучасному світі, і спрощені ієрогліфи значно полегшили користувачам читання та написання повідомлень в інтернеті. Більшість веб сайтів, новинних порталів та соціальних мереж використовують спрощену писемність, що робить цифровий контент більш доступним для населення. Наприклад, популярні китайські платформи WeChat та Weibo підтримують лише спрощені ієрогліфи для більшості користувачів материкового Китаю.

Варто згадати факт, що з розвитком цифрових технологій спрощені ієрогліфи стали частиною машинного перекладу, а також розпізнавання тексту та інших технологій штучного інтелекту. Це значно спрощує і пришвидшує обробку інформації, оскільки спрощені символи містять менше графічних елементів і легші для автоматичного розпізнавання та обробки. [10, с. 1-38]

У сфері медіа Китаю часто вживаються спрощені ієрогліфи для загальних слів, що описують події, суспільство, політику, економіку та новини. Нижче наведено аналіз добірки найуживаніших ієрогліфів, які зазнали спрощення для легшого написання і швидшого сприйняття в ЗМІ:

Ієрогліф 報→报 (bào, “звіт, повідомлення”) у процесі спрощення зазнав видозміни для дотримання простоти та практичності, щоб зробити написання легшим і швидшим. Метод полягав у видаленні складного лівого компонента і заміну на 手. У результаті кількість рис скоротилася з 12 до 7.

Іншим прикладом, який заслуговує на увагу, є ієрогліф 國→国 (guó, “країна”). Принцип стандартизації та практичності допоміг полегшити його використання, зокрема в медіа. Спрощення досягалося шляхом заміни певних компонентів, таких як 王, що призвело до скорочення кількості рис з 11 до 8.

Слід звернути увагу також на ієрогліф 電→电 (diàn, “електрика, електронний”), де було застосовано принцип спрощення до форми, яка легше сприймається і пишеться. Метод видалення компонента 雨 скоротив кількість рис з 13 до 5, що значно полегшило процес написання.

Ієрогліф 經→经 (jīng, “економіка, досвід”) був спрощений з урахуванням фонетичних властивостей та практичності. Правий компонент 𠂔 було замінено на простіший 又, що дозволило знизити кількість рис з 13 до 8.

Ще один приклад – ієрогліф 視→视 (shì, “бачити, переглядати”). У ньому зберігаються ідеограмні властивості, виділяється зоровий аспект. Метод полягав у заміні правого компонента на 见, що символізує значення «бачити». Відповідно, кількість рис скоротилася з 11 до 7.

Ієрогліф 機→机 (jī, “механізм, машина”) демонструє принцип спрощення форми для зручності та стандартизації. Видалення складного компонента 幾 внизу та заміна на простіший 儿 знизили кількість рис з 16 до 6.

Також, ієрогліф 產→产 (chǎn, “виробництво, народження”) зазнав змін відповідно до принципу практичності, що дозволило зекономити час під час

написання. Видалення складного компонента 生 дало змогу скоротити кількість рис з 11 до 5.

Що стосується ієрогліфа 話→话 (huà, “мова, розмова”), спрощення ґрунтувалося на дотриманні традицій і простоти, адже 讠 символізує мову. Було замінено лівий компонент на спрощений 讠, у результаті чого кількість рис зменшилась з 13 до 8.

Ієрогліф 衛→卫 (wèi, “захист, охорона”) показує, як видалення складного правого компонента призвело до значного спрощення написання: кількість рис скоротилася з 15 до 3.

Приклад ієрогліфа 義→义 (yì, “право, мораль, обов’язок”) ілюструє принцип видалення компонентів до одного основного елемента, який зберігає загальний зміст. Як наслідок, кількість рис скоротилася з 13 до 3.

На увагу заслуговує порівняльний аналіз кількості рис в тексті традиційними та спрощеними ієрогліфами:

Текст традиційними ієрогліфами: 中國的媒體在信息傳遞與社會輿論上起着重要作用。隨著科技發展，數位媒體逐漸取代傳統媒體，成為公眾獲取資訊的重要來源。

Текст спрощеними ієрогліфами: 中国的媒体在信息传递与社会舆论上起着重要作用。随着科技发展，数位媒体逐渐取代传统媒体，成为公众获取资讯的重要来源。

Переклад українською: Медіа в Китаї відіграють важливу роль у передачі інформації та формуванні суспільної думки. Із розвитком технологій цифрові медіа поступово замінюють традиційні, стаючи головним джерелом інформації для громадськості.

У тексті традиційними ієрогліфами було нараховано 438 рис, а у спрощеному – 291, що на 147 рис менше. У відсотковому співвідношенні це на 33,56% менше порівняно з традиційним варіантом.

2.3. Використання спрощених ієрогліфів у бізнесі та міжнародних відносинах

Спрощені ієрогліфи стали ключовим фактором у розвитку міжнародного бізнесу, сприяючи легшій комунікації та спрощенню документообігу. Ця система дозволяє іноземним компаніям швидше перекладати маркетингові матеріали та комерційні пропозиції.

Корпорації, що використовують китайську мову у своїх внутрішніх і зовнішніх комунікаціях, зокрема спрощені ієрогліфи, отримують більш позитивне сприйняття на китайському ринку та серед споживачів. Це показує, що, знижуючи мовні бар'єри, спрощені ієрогліфи допомагають міжнародним компаніям краще адаптуватися до місцевої культури та менталітету.

Наприклад, мережа ресторанів McDonald's використовує спрощені ієрогліфи у всій своїй маркетинговій, комунікаційній та інформаційній продукції. Компанія адаптує свої матеріали до місцевих культурних і мовних особливостей, що робить бренд зрозумілим і близьким для китайських споживачів. Спрощені ієрогліфи позитивно сприймаються більшістю китайських споживачів, особливо серед молоді та міського населення, які звикли до їх повсюдного використання. Це допомагає бренду виглядати сучасно та доступно для широкого кола клієнтів.

У сучасному цифровому середовищі спрощені ієрогліфи стали стандартом для електронної комерції та онлайн-комунікації. Їхня структура дозволяє набирати текст значно швидше, що особливо актуально для мобільних і цифрових платформ. Наприклад, у популярному месенджері WeChat (є основною платформою для бізнесу та соціальних комунікацій у Китаї), використовуються спрощені ієрогліфи для текстових повідомлень і реклами.

Попри широке використання спрощених ієрогліфів у материковому Китаї, регіони, такі як Гонконг, Макао та Тайвань, продовжують використовувати

традиційні ієрогліфи. Це створює виклики для міжнародних компаній, які працюють у різних частинах китайськомовного світу. Наприклад, McDonald's та Starbucks адаптують свої маркетингові матеріали для материкового Китаю та Гонконгу, використовуючи відповідні версії ієрогліфів для кожного ринку.

Така потреба в адаптації іноді спричиняє мовні непорозуміння та додаткові витрати, особливо для глобальних брендів, які прагнуть досягти широкого охоплення у всіх китайськомовних регіонах.

Якщо розкривати роль спрощених ієрогліфів у дипломатичній діяльності Китаю, то вона також є досить вагомою: спрощені ієрогліфи використовуються в офіційному листуванні Китаю з іншими країнами, особливо у взаємодії з державами, де китайська мова не є державною або широко вживаною. Це стосується офіційних листів, договорів, меморандумів та інших дипломатичних документів, що потребують перекладу.

Під час перекладу дипломатичних документів іншими мовами часто виникають труднощі через різницю в символіці. Спрощені ієрогліфи часто спрощують роботу перекладачів завдяки меншій складності в порівнянні з традиційними ієрогліфами. Крім того, при перекладі китайських дипломатичних документів і угод на інші мови (наприклад, англійську, українську) фахівці намагаються уникати культурних і лінгвістичних непорозумінь. Традиційні ієрогліфи можуть нести більш складні значення, що час від часу призводить до неточності перекладу, в той час як спрощені ієрогліфи сприяють стандартизації термінології та забезпечують достовірність перекладу.

Ось приклади найпопулярніших ієрогліфів у сфері бізнесу і міжнародних відносин, а також аналіз їхнього спрощення:

Ієрогліф 貿→贸 (mào, “торгівля”) зазнав спрощення відповідно до принципу практичності та стандартизації для зручності використання в документах. У

цьому випадку нижній компонент було замінено на простіший 贝, що зменшило кількість рис з 12 до 9.

Ієрогліф 務→务 (wù, “обов’язок, справа”) був спрощений з метою дотримання простоти та збереження ідеограмних властивостей. Видалення лівого компонента допомогло знизити кількість рис з 11 до 5.

Ще один показовий приклад – ієрогліф 資→资 (zī, “ресурси, капітал”), який спрощений для практичності і зручності швидкого написання. Нижній компонент був замінений на простіший 贝, що скоротило кількість рис з 13 до 10.

Ієрогліф 價→价 (jià, “ціна, вартість”) спрощений згідно з принципом стабільності і практичності для бізнес-документів. Видалення складного правого компонента залишило мінімальну основу, що зменшило кількість рис з 15 до 6.

Для ієрогліфа 業→业 (yè, “справа, підприємство”) був застосований принцип простоти і легкості написання. Видалення нижнього лівого компонента дозволило залишити лише основний елемент, що зменшило кількість рис з 13 до 5.

Ієрогліф 權→权 (quán, “право, повноваження”) був спрощений для стандартизації та практичності, особливо у правових термінах. Заміна правого компонента на простіший 又 скоротила кількість рис з 15 до 9.

Нарешті, ієрогліф 銀→银 (yín, “срібло, гроші”) зазнав змін для збереження ідеограмних властивостей та фонетики. Лівий компонент 金 було замінено на спрощену форму, що зменшило кількість рис з 14 до 11, водночас зберігаючи основне значення.

Розглянемо приклад на рівні речень:

Текст традиційними ієрогліфами: 貿易是國際經濟發展的重要組成部分。
通過貿易，企業能夠拓展市場，增加收益，並推動創新。

Текст спрощеними ієрогліфами: 贸易是国际经济发展的重要组成部分。通过贸易, 企业能够拓展市场, 增加收益, 并推动创新。

Переклад українською: Торгівля є важливою складовою частиною міжнародного економічного розвитку. Завдяки торгівлі компанії можуть розширювати ринки, збільшувати прибутки та стимулювати інновації.

У традиційному тексті 292 риси, а у спрощеному — 184, тобто різниця становить 108 рис і є меншою на 36,98%. На основі цього підрахунку можна припустити, що процес написання спрощених ієрогліфів у сфері бізнесу та міжнародних відносин в середньому пришвидшився на третину.

Висновки за розділом 2

Розділ 2 розкриває порівняльний аналіз традиційних та спрощених ієрогліфів у сферах освіти, ЗМІ, бізнесу та міжнародних відносин у Китаї, способів та методів спрощення для кожної сфери, а також кількості рис у традиційних та спрощених варіантах ієрогліфів. У ході аналізу було виявлено, що в середньому спрощені ієрогліфи у різних сферах містять на 30-35% менше рис, а тому їхнє запам'ятовування та написання займає на третину часу менше у порівнянні з традиційними.

Спрощення ієрогліфів мало значущий вплив на навчальний процес. Завдяки зменшенню складності символів, учні змогли швидше опанувати письмо, що сприяло зростанню грамотності та загального рівня освіти в країні. Це спростило доступ до базових знань, що сприяло підвищенню освіченості населення в цілому. Спрощені ієрогліфи також зробили навчальні матеріали більш доступними, що значно полегшило роботу вчителів і студентів, а також сприяло співпраці між навчальними закладами з різних регіонів Китаю.

Крім того, у ЗМІ використання спрощених ієрогліфів допомогло стандартизувати мову і зробити її доступнішою для широкої аудиторії, незалежно від регіональних діалектів. Це уніфікувало інформаційний простір,

зробивши медійний контент зрозумілим для різних соціальних груп, що сприяло поширенню загальноприйнятих ідей і культурних цінностей. Однак, разом з тим, процес впровадження зіткнувся з деякими викликами, зокрема, спротивом від старших поколінь та інтелігенції, які звикли до традиційного письма. Це уповільнило впровадження спрощеної системи ієрогліфів, проте не стало на заваді, адже суспільство поступово адаптувалося до змін.

У бізнесі спрощені ієрогліфи пришвидшили та покращили якість комунікації та обміну інформацією, що є критично важливим для економічної взаємодії як усередині країни, так і на міжнародній арені. Спрощення символів значно полегшило ведення діловодства та покращило документообіг, що зробило китайський ринок більш зрозумілим та доступним для іноземних партнерів. У міжнародних відносинах стандартизація ієрогліфів дозволила Китаю підвищити свій культурний вплив і сприяти поширенню китайської мови у світі, особливо через дипломатичні та освітні програми.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У ході роботи було вивчено розвиток китайської мови XVII до н.е. до XX століття. Дослідження в демонструє, що історичні передумови уніфікації китайської мови були глибоко пов'язані з соціальними, політичними і культурними змінами, які відбувалися в Китаї протягом століть. Варто згадати, що ще з часів династій Шан і Чжоу китайська писемність розвивалася як складна система, яка постійно змінювалася разом із суспільством. З появою великої кількості діалектів і стилів письма постала нагальна потреба в стандартизації, яка б дозволила забезпечити ефективну комунікацію всередині країни. В результаті, на початку XX століття виникла ідея уніфікації мови як спосіб об'єднання регіонів, що розмовляють різними діалектами, для створення єдиного культурного і мовного простору.

Ще однією важливою складовою роботи стало вивчення поняття “уніфікації” та введення мовного стандарту “путунхуа” як офіційної мови Китаю. У процесі впровадження “путунхуа” був зроблений акцент на простоту та доступність мови для всіх верств населення. На основі пекінського діалекту була створена мова, яка об'єднала країну та сприяла зростанню рівня грамотності. Таким чином, введення “путунхуа” стало одним з найважливіших кроків до мовної уніфікації, що сприяло не тільки формуванню національної ідентичності, але й зміцненню Китаю як єдиної держави на міжнародній арені.

Для глибшого розуміння теоретичного аспекту теми було проведено аналіз наукових досліджень сучасних лінгвістів (XX-XXI ст.) щодо уніфікації та спрощення ієрогліфів. Численні праці доводять, що спрощення ієрогліфів та введення “путунхуа” значно полегшили процес навчання, підвищивши рівень грамотності та зробивши писемність доступнішою. Деякі дослідники вказують на те, що ці нововведення мали свої недоліки, зокрема, втрату суттєвої частини культурного значення, властивого традиційним ієрогліфам. Водночас, більшість

мовознавців схиляється до того, що спрощення ієрогліфів стало важливим кроком для модернізації країни та забезпечило зручність у комунікації.

Завершуючи дослідження, було проведено порівняння традиційних і спрощених ієрогліфів у сферах освіти, ЗМІ, бізнесу та міжнародних відносин на рівні слів та речень. У кожній з цих галузей спрощені ієрогліфи мали значний вплив на формування сучасної китайської мови. В освіті спрощення спростило навчальний процес, у медіа сприяло кращій комунікації між регіонами, а в бізнесі та міжнародних відносинах спрощені ієрогліфи забезпечили ефективність і доступність комунікації з вітчизняними та іноземними партнерами. В результаті дослідження демонструє на прикладах те, що спрощення ієрогліфів пришвидшило написання та запам'ятовування слів в середньому на 30% і, відповідно, сприяло як внутрішньому, так і зовнішньому розвитку країни.

Китай, ймовірно, продовжить активну підтримку “путунхуа” у статусі мови національного рівня. Очікується, що держава буде активно сприяти поширенню “путунхуа” у світі через культурні програми та освітні проекти обміну. Що стосується традиційних ієрогліфів, то на базі сучасних спостережень можна зробити висновок, що їхнє використання обмежуватиметься здебільшого культурними та академічними сферами, зберігаючи їх у ролі важливого компоненту національної спадщини Китаю.

Дослідження китайського досвіду уніфікації мови, беззаперечно, є актуальним для українських мовознавців і соціологів, особливо в умовах війни та активних процесів українізації. Китай показує, що мовні реформи мають впроваджуватися поступово і продуманно, але, безсумнівно, така політика сприяє згуртуванню нації та збереженню національної ідентичності. В Україні мовне питання потребує стабільної підтримки та розвитку, тому досвід Китаю може слугувати прикладом для подальшого впровадження української мови у

сферу освіти, медіа та державного управління та особливо у щоденний вжиток населення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акбудаєв К. Г., Вечоринська Т. В. Історія китайської мови. Київ : Гельветика, 2021. 226 с.
2. Ковалів Ю. І. Літературознавча енциклопедія. Київ : ВЦ «Акад.», 2007. 624 с.
3. Коваль О. А. Як Рух 4 травня змінив Китай - sinologist. sinologist. URL: <https://sinologist.com.ua/koval-o-yak-ruh-4-travnya-zminyv-kytaj/> (дата звернення: 30.10.2024).
4. Николишин О. Книга Кістки дракона. Історія китайської писемності в 50 ієрогліфах. Смолоскип, 2021. 128 с.
5. Норберт Ф. Мова та діалект у Китаї. Китайська мова та дискурс. 2016. Т. 1, № 7. С. 136–149.
6. Учасники проєктів Вікімедіа. Мовна межа – Вікіпедія. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Мовна_межа (дата звернення: 04.11.2024).
7. Boucher D., Schmid N., Sen T. The scholarly contributions of professor victor H. Mair: a retrospective survey. Wayback machine. 2006. Vol. 1, no. 19. P. 1–11.
8. Egerod S. C. Chinese languages | History, Characteristics, Dialects, Types, & Facts | Britannica. Encyclopedia Britannica. URL: <https://www.britannica.com/topic/Chinese-languages> (date of access: 07.11.2024).
9. Hannas W. C. Asia's Orthographic Dilemma. University of Hawaii Press, 1997. 352 p.
10. Hannum E. Educational development in China: progress, challenges, and outlook. Philadelphia, Pennsylvania, USA, 2023. 38 p.

11. Huang Z., Xiaofei X. The three forms of deep learning: a perspective based on development of core competencies for chinese students. *Journal of modern education*. 2021. No. 5. P. 59–65.
12. Lewis M. P. *Ethnologue: languages of the world*. 16th ed. Dallas : SIL International, 2009. 1248 p.
13. Lin D., Shu H., Fong Y. Language and literacy development in Chinese children. 2020. P. 1–8.
14. Mair V. The need for an alphabetically arranged general usage dictionary of mandarin chinese: a review article of some recent dictionaries and current lexicographical projects. *Sino-Platonic papers*. 1986. Vol. 1, no. 31. P. 1–32.
15. Norman J. *Chinese*. Cambridge : Cambridge University Press, 1988. 292 p.
16. Omniglot. <https://www.omniglot.com/chinese/evolution.htm>. URL: <https://www.omniglot.com/chinese/evolution.htm> (date of access: 31.10.2024).
17. Ramsey S. R. *The Languages of China*. Princeton : Princeton University Press, 1989. 340 p.
18. The characters a chinese first grader learns - sinosplice. Sinosplice. URL: <https://www.sinosplice.com/life/archives/2019/09/10/the-characters-a-chinese-first-grader-learns> (date of access: 01.11.2024).
19. *The Oxford Handbook of Chinese Linguistics* / ed. by W. Wang, C. Sun. Oxford : Oxford University Press, 2015. 765 p.
20. Wieger L. *Chinese characters: their origin, etymology, history, classification and signification : a thorough study from Chinese documents*. New York : Paragon Book Reprint Corp, 1965. 820 p.
21. Zhou M. *Language policy in the People's Republic of China : theory and practice since 1949*. Boston : Kluwer Academic Publishers, 2004. 364 p.
22. 中华人民共和国教育部. URL: <http://www.moe.gov.cn/> (дата звернення: 03.11.2024).

23. 中国语言交子网. Wayback Machine. URL:
https://web.archive.org/web/20120304043554/http://www.china-language.gov.cn/8/2007_6_20/1_8_2609_0_1182323786937.html (дата звернення: 02.11.2024).
24. 張書岩. 簡化字溯源.
25. 百科参考资料. 百度百科_全球领先的中文百科全书. URL:
https://baike.baidu.com/reference/161653/533aYdO6cr3_z3kATKbay_2jZCrFZdutvrGFA7RzzqIP0XOpX5nyFI899pk88Lh9HQfCsZctZtoTkaf4CktA8_cYbu40XeZ9wzKqDXety7nv_dkvwpUZ (дата звернення: 01.11.2024).
26. 百科参考资料. 百度百科_全球领先的中文百科全书. URL:
https://baike.baidu.com/reference/161653/533aYdO6cr3_z3kATPWNY6j0NynGY4v_67CFVrdzzqIP0XOpX5nyFJw65dEt-_JjHQjfuZdsYcQM2OulV1Qlq7NPL7ptB-Q (дата звернення: 02.11.2024).
27. 简化字总表(1964年版) - 维基文库, 自由的图书馆. 维基文库, 自由的图书馆. URL: [https://zh.wikisource.org/wiki/简化字总表\(1964年版\)](https://zh.wikisource.org/wiki/简化字总表(1964年版)) (дата звернення: 01.11.2024).
28. 维基媒体项目贡献者. 简化字 - 维基百科, 自由的百科全书. 维基百科, 自由的百科全书. URL: <https://zh.wikipedia.org/wiki/简化字#实际简化方法> (дата звернення: 02.11.2024).
29. 胡怀琛. 简易字说. 商务印书馆, 1928. 113 с.
30. 杨林成, ред. 语言文字规范手册 / 杨林成. - 北京: 语文出版社, 1999. 426 с.

SUMMARY

This work explores the topic "The Features of the Unification of the Chinese Language and the Simplification of Characters in the 20th Century," focusing on the linguistic transformations that shaped modern Chinese language. The study examines the historical, social, and political factors leading to language unification in China, emphasizing the adoption of "Putonghua" as a standardized language and the simplification of Chinese characters to enhance literacy and communication across the nation.

The relevance of this topic lies in its socio-cultural impact on Chinese society and its significant contribution to China's modernization and global integration. The simplification process, essential for widespread literacy, not only facilitated learning for Chinese speakers but also made the language more accessible to foreigners, thus fostering international relations and cultural exchange.

The main goal of this study is to study the preconditions and stages of unification and character simplification in the 20th century, evaluating the benefits and challenges encountered in the process. The practical part analyzes how character simplification influenced the education, media, business, and international relations sectors in China.

The research employs comparative analysis, content analysis, sociolinguistic analysis, descriptive methods, and chronological analysis. Comparative analysis is used to assess traditional versus simplified characters, while content analysis provides insight into the legislative and regulatory frameworks that governed the unification and simplification processes. The sociolinguistic method examines how "Putonghua" influenced various aspects of Chinese society.

The novelty of the research lies in the detailed comparison of character forms and

their applications across education, media, and business contexts, offering insights into the broader implications for linguistic research, computerization of the Chinese language, and future language simplification efforts. The practical significance includes potential applications in educational programs on Chinese language history, the development of teaching materials, and the training of professionals in international business and diplomacy.

The work is structured into two main chapters. The first chapter presents the historical context of language unification, tracing the evolution of written Chinese from ancient to modern times. It discusses the adoption of "Putonghua" as a linguistic standard, analyzing the motivations and principles of unification, such as simplicity, phonetic consistency, and cultural heritage preservation. The second chapter focuses on the practical use of simplified characters in various domains, exploring their integration into educational materials, media, and business communications.

The findings will be presented at the Ninth All-Ukrainian Distance Scientific and Methodological Conference on Oriental Studies in Ukraine, demonstrating the study's relevance and contributions to the academic community.